

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX. No. 44.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), BIRŽELIS (June), 13 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

Bolševikai žudo pavergtą Lietuvą

JAV komunistai pertvarko ir stiprina savo pagrindį

Washington, D. C. — FBI direktorius J. Edgar Hoover prieš kelias savaites supažindino Kongreso narius su nauja JAV komunistų taktika. Tas jo pranešimas tikrai dabar viešai paskelbtas.

J. Edgar Hoover pirmaisia nurodė, kad JAV komunistai pastaruoju metu yra sumažinę savo susirinkimus ir viešas demonstracijas iki minimumo, vis labiau užsidarydami į pagrindį. Jie dabar naudoja ir naują slapto susižinojimo būdą savo susirinkimams, narių kilnojimui iš vienos apylinkės į kitą, informacijoms, instrukcijoms ir įspėjimams. Yra pastebėtas suaktyvintas komunistų brovimasis į plieno pramonę, stambiųjų mašinų fabrikus, elektros įmones, jūrinių kystė ir susisiekimą, o taip pat ir į įvairias profesijas bei valdines vietas.

Savo tarpe komunistai yra sudarę tardomasias komisijas (investigating committees) kiekvienoje šio krašto valstijoje. Jų uždavinys yra sekti savo narius, tirti jų praeitį, pažintis bei santykius su kitais ir su FBI. Net centraliniame JAV komunistų partijos komitete, kurį sudaro 13 narių, trys iš jų eina tardytojų pareigas. Jiems pavesta kontroliuoti darbą kitų komiteto narių.

J. Edgar Hoover žiniomis, JAV yra aiškių komunistų partijos narių 54,174; iš jų beveik pusė (25,000) yra New Yorke. Subversyvinis jų darbas JAV yra dabar daug stipresnis negu buvo karo metu. Jis praneša net ir nacių bei fašistų veiklą praėjusio karo laikmečiu. Dėl naujos jų taktikos komunistų sekimas yra pasidaręs taip pat sunkesnis ir reikalauja daugiau lėšų.

(Kas gerai pažįsta komunistus, tie nesistebės jokia jų "nauja taktika". Ji visada yra ta pati — slapta ir destruktivinė, tik metodai vartojami įvairiausi ir lanksčiausi. Ne naujas yra ir pačios partijos valymasis. JAV komunistus privertė ją pagriežtinti dėl padažėjusių perbėgėlių, kurių vis daugiau atsiranda, kai išsipagiriojama nuo bolševikinio opiumo).

Belgijoje sudaryta nauja vyriausybė

Briuselis. — Krikščionių partija, gavusi parlamente daugumą, sudarė naują Belgijos vyriausybę, kuriai vadovauja advokatas Jean Duvieusart. Ji yra palanki karaliaus Leopoldo gražinimui į sostą.

Labai seniai jau nebuvo Belgijoje tokio atvejo, kad ministerių kabinetą sudarytų tikrai vienos partijos žmonės.

T. Valius.

Medžio raižinys

ATGIJO KACETAI SOVIETINĖJ VOKIETIJOJ

Danų žurnalistui Henric Bonde - Henrikseni, apsimečius vokiečiu, pasisekė pakeliauti po Vokietijos sovietinę zoną. Jis konstatuoja, kad atgaivino ir įtaisė naujas koncentracijos stovyklas šiose vietose: Neubrandenburge, Sachsenhausene, Berlyne, Potsdame, Magdeburge, Torgau, Bautzėje, Dresdene, Buchenwalde, Uranbergworke ir kt. Daugiausia yra Buchenwalde (25,000), Sachsenhausene (25,000) ir Bau-

tzene (30,000). Ligi 1950 metų pradžios sovietinius Vokietijos kazetus perėjo 186,000 vokiečių, kurių 96,000 nepakėlė bado ir ligų. Sachsenhausene dienai duodavo litrą vandens, 200 grm. kopūstų, 3-5 grm. riebalų. 70% kalinųjų yra džiovininkai. Moters kas savaitę vedamos "šokti" su rusų kariais. Apie pusę jų apkrestos lytinėmis ligomis. Kacetuose yra nemaža ir amerikiečių bei britų, apkaltintų šnipinėjimu.

Acheson smerkia Rusiją

Washington, D. C. — Jung. Valstybių sekretorius Acheson vėl pasmerkė Rusiją už trukdymą sudaryti taikos sutartį su Austrija.

Referendumo projektą pripažino nekonstituciniu

Boston, Mass. — Massachusetts valstybės prokuroras Kelly sprendė, kad konstitucijai yra priešingas Frank E. Batcheller siūlomas referendumas atsiklausti referendums, ar ji sutinka, kad privatinė mokyklų vaikams būtų taikomos tos pačios privilegijos naudotis susisiekimo priemonėmis, kaip ir valstybinių. Referendumo autorius nepatenkintas pareiškė, kad jis tuo pačiu reikalu kreipsis į aukščiausiąjį teismą.

VENGRIJOS PROTESTANTAI GAVO RAUDONĄ GANYTOJĄ

Budapeštas. — Protestantų kunigas Laszlo Deszery, komunistinės valdžios šalininkas, paskirtas Vengrijos protestantų vyskupu. Protestantų Vengrijoje yra apie pusę milijono. Prieš dvejus metus jų vyskupas Lajos Ordass, kuris buvo priešingas komunistams, buvo nuteistas ir uždarytas į kalėjimą. Dabar jis paleistas. Protestantų bažnytinis teismas jį pašalino iš dvasininkų luomo ir pareigų, sudarydamas laisvą vietą raudonam ganytojui.

Pažymėtina, kad šis bolševikinis vyskupas yra skundęs katalikų kardinolą Mindszentį, kuris ir toliau tebelaikomas kalėjime. Taigi, katalikai laikosi, o protestantai palūžta.

STALINO TALKININKAI

Londonas — Britanijoje pastorius Waterson organizuoja "taikos pasninkautojų" sąjudį. Jis kreipėsi į Trumaną, kad sustabdytų vandenilio bombos gamybą. Sąjudis pasiskelbė taip pat savo "slaptaisiais ryšiais" sių-

siąs atsisaukimą į Rusijos gyventojus, kad jie neberemtų sovietinio ginklavimosi. Geriausia, žinoma, būtų patiems pasninkautojams, jei pasninkavimas jų naivius protus apšviestų.

Rusija smarkiai rengiasi karui

St. Louis, Mo. — Prezidentas Trumanas, šeštadienį, birželio 10 d., kalbėdamas Mississippi upės vakariniame pakrastyje, griežtais žodžiais pasmerkė Sovietų Rusiją ir amerikiečius izoliacionistus. Jis nurodė, kad Rusija kelia nerimą ir tuo pačiu metu neva skelbia taiką. "Mes turime prieš Rusiją, kur tik galima, statyti jėgą, nes ji pastojia kelią taikai, planuoja puolimą ir rengiasi karui. Sovietų Rusija laiko didžiausias karines pajėgas taikos metu", — sakė Trumanas. "Raudonieji žada visoms tautoms nepriklausomybę, bet uždeda joms didžiausią vergiją".

Prezidentas Trumanas taip pat pasmerkė ir tuos amerikiečius, kurie stengiasi sumažinti Jung. Valstybių ginkluotą jėgą ir susilpninti jas ekonomiškai.

Išsprogdino ginklų traukinį

Berlynas — Sovietų zonoje, Greiz srityje, birželio 5 d. vokiečiai išsprogdino sovietų traukinį, kuriuo buvo vežami ginklai. Sakoma, kad tai yra pirmas pasikėsinimas prieš sovietų ginkluotąsias pajėgas rusų zonoje. Lietuvoje ir Lenkijoje partizanai gana dažnai išsprogdina sovietų traukinius.

1950 m. birželio 4 d., eidamas 84 amžiaus metus, Chicagoje mirė buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas, Ministeris Pirmininkas, Steigiamojo, I-jo, II-jo bei III-jo Lietuvos Seimo narys, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto bendradarbis, antinacinės ir antibolševikinės rezistencijos dalyvis, varpininkas Dr. Kazys GRINIUS.

Liūdėdami drauge su visa tauta dėl šio didžio lietuvių mirties, velionio artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir
Vykdomoji Taryba.

Suglaustos žinios

▲ Senato ginkluotos tarnybos komitetas nubalsavo pratęsti konskripcijos įstatymą trims metams.

▲ Naujosios Anglijos metodistų bažnyčios konferencija priėmė rezoliuciją, kurioje griežtai reikalauja, kad Jung. Valstybės neduotų paskolos Ispanijai, nes Franco valdžia diskriminuoja protestantus ir žydus.

▲ Dr. D. Leigh Colvin, pasaulio prohibicijos federacijos pirmininkas, nuvykęs į Angliją, blaivininkų sąjungos metiniame susirinkime pasakė, kad Jung. Valstybėse vėl bus prohibicija.

▲ Japonijos abejuose parlamento rūmuose komunistai turėjo 41 atstovą. Okupacinė valdžia 8 komunistų atstovus pašalino. Beliko 33 komunistų atstovai. Jie varo stiprią agitaciją prieš dabartinę Japonijos vyriausybę.

▲ Sovietų Rusija rengiasi pasirašyti separatinę taikos sutartį su rytų Vokietija. To siekiant buvo nustatyta ir siena tarp rytų Vokietijos ir Lenkijos.

▲ Vakariečiai atmetė bolševikų pasiūlymą atitraukti kariuomenę iš Berlyno, kad galima būtų praveisti rinkimus visame Berlyne. Tokie rinkimai, pareiškama, nebūtų laisvi, nes Berlynas būtų apsuptas vienu rusų.

▲ Birželio 12 d. susirenka naujoji Sovietų Aukščiausioji Taryba, kuri buvo išrinkta š. m. kovo mėn. 12 d., pirmojo sesijon. Pažymėtina, kad susirenka net trims mėnesiams praslinkus po išrinkimo.

▲ Leopoldas, Belgijos karalius, su žmona princese de Rethy birželio 11 d. atvyko traukiniu iš Šveicarijos Romon. Laikraštis "Il Messaggero" praneša, kad jų Romoje lankymosi tikslas yra grynai religinio pobūdžio. Galimas daiktas, kad bus priimtas popiežiaus Pijaus XII audiencijoje birželio 12 d.

▲ Japonų laikraštis Asahi praneša, kad rusų patuliniai laivai buvo suėmę 13 japonų žvejų laivų ir rytus nuo Hokkaido salų pakraščiu.

Senato tardomoji komisija susipažįsta su "Amerasia byla" — slapto dokumentų vogimu. Viduryje D. Milton Ladd, FBI agentas, kuris tą bylą veda jau nuo 1945 metų, kairėje jo pagalbininkas sen. Millard Tydings ir dešinėje sen. Joseph McCarthy. Ryšium su šia byla aštuoni asmens įsakyta areštuoti.

Ar visa darai, Lietuvi, jai vaduoti ir gelbėti

Kyrie..!

Lietuvos katalikų raštas iš pagrindžio
į Šv. Tėvą Pijų XII

Šitokių vardu išspausdino Lietuvos katalikų laišką, 1949 m. perduotą Šv. Tėvui, šveicarų praktinės sielovados žurnalas "ANIMA". Prie laiško pridėjo įvadą Edzard Schaperio, estų kilimo rašytojo, išgarsėjęs savo paskaitomis apie didįjį išdavimą, kurį vykdė Vakarai, leidami naikinti Baltijos valstybes. Įvade Schaperis išryškina, kad Lietuvoje einanti kova turi didelės prasmės visos Europos likimui.

— Iš neprieinamų Lietuvos miškų, kurių dar nepasisekė užimti sovietiniam okupantui ir kuriuose paskutiniai laisvųjų lietuvių tūkstančiai kaip partizanai kovoja už savo kitados laisvą tėvynę ir savo tikėjimą, yra išėjęs šitas laiškas į Romą, į Šv. Tėvą Pijų XII, kaip paskutinis žūstancios tautos ir kankinamos Bažnyčios pagalbos šauksmas.

— Pagrindžio atstovai jį nešė prie savo krūtinių per žiauriausią geležinę uždangą, kuri skiria Lietuvą nuo Vakarų. Keturi iš tų atstovų su laišku į šventąjį Tėvą, vykdydami pavojų kupiną uždavinį, neteko savo gyvybių; dviem pasisekė ši šurpų dokumentą pristatyti į vietą.

— Tačiau iš tikrųjų tai nėra laiškas tik į Romą! Tai yra išpėjimo ir pažadinimo šauksmas viso pasaulio krikščionims! Katalikų Bažnyčia mažoje Lietuvoje, bet didžioje tikros tėvynės meilės ir krikščioniškojo maldingumo tradicijomis, Europos rytuose atskirta dabar nuo viso pasaulio, pati pirmoji kenčia visų krikščioniškųjų Bažnyčių likimą, kaip kitados ji buvo pasireikšusi palaimingame darbe vykdydama Bažnyčios uždavinius.

— Pagrindžio laiškas, iš kurio karštais atodūsiais alsuoja narsi kantrybė, pasakoja kukliai apie visokius bedievybės smūgius prieš Dievą ir Bažnyčią, apie neįsivaizduojamą bolševizmo terorą prieš mažą, demokratinę, Vakaram ištikimą tautą. Paskutinių tenai

krikščionių kasdieninės kančios mozaika virsta pavyzdžiu tame milžiniškame fronte tarp bolševizmo ir krikščionybės, į kurį yra pašauktas kiekvienas iš mūsų. Nes apie juos tinka pasakyti apaštalo žodis: ...jie miršta... ir žiūrėk... jie gyvena!"

Po laiško pats leidėjas yra pridėjęs pabaigos žodį, kuriame papildo Lietuvos bažnytinio gyvenimo apžvalgą naujausiais daviniais.

— Skaičiai, kuriuos mini Lietuvos katalikų laiškas Šv. Tėvui Pijui XII, atvaizduoja padėtį 1948 m. Jį skelbdami, jaučiame pareigą pažymėti sau ir tiems, kuriuos jis pasieks, kad persekiojimo baisybės nesustojo. Šiandien, 1950 m. kovo mėn., yra dar blogiau. Kunigai beveik visai likviduoti, paskutinis vyskupas miręs. Kunigų seminarijos uždarytos ir įstatyminiai nuostatai, kad 7 kilometrų spinduliu tegali būti tik 1 bažnyčia, susirūpinimą kunigų prieaugliu daro beprasmi. Miestai, kuriuos kilo aukštyn bažnyčių bokštai, dabar virto mirusių bažnyčių miestais, kurie laukia prisikėlimo, kaip visa šalis ir likusieji gyvi.

— Bet kaip ilgai ši tauta dar gali išverti? Neskaitant 2000 - 3000 žmonių, kurie kas mėnuo išgabenami iš kalėjimų, neskaitant 25,000 kritusių kovose, ligi šiol jau apie 30% visos tautos yra deportuota į Sovietų Sąjungą. Ir pasirengimai naujom deportacijom pagal planą, kuris pasityčioja iš Sovietų Sąjungos parašo po Jungtinių Tautų genocidine konvencija, leidžia laukti ir baimintis tik vieno: galo mažos tautos, kuri aštuoniais šimtmečiais yra įsijungusi į krikščionybės istoriją.

— Pagal sovietų masinio naikinimo techniką Lietuvoje, kaip ir kitose rytu Europos valstybėse, tuščia erdvė yra kolonizuojama ateiviais iš tolimųjų Rytų. Šiuo nauju tautų kilnojamu Sovietų Sąjunga pastūmė į Vakarus ne tik politines, karines ir ideologines sienas,

JAV kariai sklaido demonstruojančius komunistus Karališkoje aikštėje, Toky, Japonija. Aštuoni trukmadariai areštuoti ir perduoti teismui.

DARBININKAI ŠALINASI NUO KOMUNISTŲ

Suomijos profesinės sąjungos, kurios atitinka Amerikos darbininkų unijas, priklausė prie Pasaulio Darbininkų Unijų Federacijos, kurią kontroliuoja Maskvos agentai. Pastaruoju laiku suomių darbininkų profesinių sąjungų kongresas nutarė nutraukti santykius su šiuo centru.

Šių metų pradžioje ta Pasaulio Darbininkų Federacija buvo atsiuntusi į Suomiją savo atstovus, kurie kurstė Suomijos darbininkus eiti prieš demokratiškai išrinktus profesinių sąjungų pareigūnus. Šie iš Paryžiaus atvažiavusieji atstovai kurstė suomių darbininkus streikuoti, tačiau darbininkų vadovybė patarė neklausyti Maskvos provokatorių.

bet ir biologines. Šitas atžvilgis mūsų šiandien dar nepakankamai išsąmonintas. Senasis Bažnyčios pasakymas — ex oriente lux — (iš Rytų šviesa) atrodo išniekintas.

Lietuvos katalikų išspausdinto laiško atspaudas platinamas per Šveicarijos katalikų parapijas. Surinktos už jį lėšos skiriamos "Pagalbai Lietuviams". Šitas realus atgarsis į kankinamos Lietuvos šauksmą yra juo mielesnis, kad jis atėjo visai ne iš ten, iš kur buvo laukta. T.T.

Kad suomiai yra naršūs, dideli patriotai, kultūringi ir gerbią žmoniškumą, — visas pasaulis tai žino. Matyti, Suomijos darbininkai laiko sau didelę gėdą priklausyti prie tokios organizacijos, kuri, diriguojama vienos kruviniausios politinės sistemos, siekia savo tikslų smurtu.

Suomių darbininkai pažįsta komunistus, nes matė jų užpuktą, plėšiamą ir naikinamą savo kraštą. Jie yra pasimokę apie komunistus ne iš jų skelbiamų teorijų, ne skleidžiamų knygpalaikių propagandos, bet iš jų pačių darbų.

Nuo komunistų kratosi ir kitų kraštų susipratę darbininkai. Tai parodė paskutiniai laisvi rinkimai Austrijoje, net sovietų zonoje, kur komunistai balsavimo išdavijoje buvo iššluoti iš visų vietų, į kurias juos rusų okupacinė armija buvo pasodinusi. Pagaliau ir neseniai įvykę rinkimai Anglijos bendruomenių (žemuosius parlamento) rūmus, kur komunistai labai pralaimėjo. Tas faktas liudija, kad Anglijos darbininkai traukiasi nuo komunistų. Anksčiau įvykę rinkimai Prancūzijos ir Italijos parlamentus parodė, kad komunistų atstovų skaičius ir čia nusmuko, nors šiuose kraštuose komunistams ir labai palanki dirva.

Tas pats reiškinys pastebimas ir Amerikoje. Komunistai išmetami iš darbininkų unijų vadovybių, pralaimi į darbininkų unijas rinkimuose, ką patvirtina paskučiausias jų pralaimėjimas tokioje didelėje, kaip elektros darbininkų unijoje. Čia už demokratines sąjungas (CIO elektros darbininkų uniją) balsavo 66,083 darbininkai, už komunistines sąjungas balsavo tik 38,137.

RUSINAMA LIETUVA

— Iš pavergtos Lietuvos perėjais metais buvo gabenami ūkininkai, darbininkai, studentai susipažinti su rusų kultūra Rusijos miestuose ir kaimuose. "Pravdoje" Nr. 77 Jonas Bulota sakosi laimingas galėdamas studijuoti Maskvoje. "Kiekvieno iš mūsų širdis pilna padėkos rusų tautai, tautai — draugui, tautai — mokytojui." Kolchozininkas Juodris, grįžęs po mokslo Rusijoje, skelbia:

"Lietuvių darbininkus labai traukia rusų kultūra..." Sovietų spaudoje niekas neatsiranda be partijos žinios ir valios. Matyt, partija yra davus liniją girti rusų "kultūrą", kad joje visos tautos paskęstų.

Tauta negali būti nuosavybė arba daiktas kitos tautos nuostodama egzistuoti; ji nutautinama, bet išnaikinama. M. Julien

Spaudos puslapiuose

KAS DAUGIAU NUŽUDO:
KARAS AR TAIKA?

Kiek 2-sis pasaulio karas kaštavo? Laimėtojai ir pralaimėtojai tik kariniam reikalui išleido sumą, rašomą 13 skaitmenų: 1,116,999,000,000 dolerių. Kare dalyvavusių valstybių kiekvienam gyventojui, įskaitant ir vaikus, kasmet karas atsiėjo po 4,000 dolerių. Materialinių nuostolių karas padarė dar už 200,000 milijonų dolerių. Tarptautinėm pagalbom ryšium su karu ir jo padarinių likvidavimui išleista dar 15,000 milijonų dolerių. Karo laukuose palikta 22 milijonų gyvybių. Jei skaitysim, kad karas truko 6 metus, tai kasmet karas atsiėjo po 186 milijardus dolerių ir 3,6 milijonų gyvybių. O kiek atsieina dabar "taika", arba "šaltasis karas"?

Šveicarų dienraštis "Die Tat" mini, kad Atlanto pakto valstybės ginklavimuisi kasmet išleidžia daugiau kaip 18 milijardų dolerių. O kiek išleidžia tam reikalui sovietai ir jų satelitai? Laikraštis nenurodė, kiek gyvybių atsieina šita taika. Olandų komunistė Lipper, išgyvenusi 11 metų sovietų ka-

lėjimuose ir stovyklose, mini, kad juose esą per 12 milijonų kalinių. Dalinas ir Nikolskis savo pagarsėjusioje knygoje apie vergų darbus sovietų stovyklose mini nuo 12 iki 20 milijonų. Tai buvo praėityje, kol dar sovietai nebuvo užgrobę Lenkijos, Baltijos valstybių, Čekoslovakijos, Rumunijos, Vengrijos... Su užgrobimais padidėjo ir vergų skaičius. Dabar dar prisidėjo rytų Vokietijos ir Kinijos vergai. Tad 20 milijonų tenka laikyti mažiausias skaičius.

Sovietų stovyklose žmonės, pagal Lipper, išlaiko 2-5 metus. Imkim vidurkį — 3 metus. Taigi kasmet išmiršta trečdalis arba apie 5-6 milijonai žmonių. Kadangi dabartinė "taika" trunka jau 5 metus, tai nukankintų žmonių jau bus apie 25-30 milijonų. Vadinasi, 2-sis pasaulio karas pareikalavo mažiau žmonių aukų, kaip po jo sekusi "taika". Toji "taika" daros juo baisesnė turint prieš akis bolševikų kėslus vis daugiau žemių įtraukti savo įtakon, taigi vis daugiau žmonių skirti į savo mirties stovyklas.

"AR KRIKŠČIONYS TURI
BOLŠEVIZMO BIJOTI?"

Vokietijos katalikam vyram leidžiamas religinio gyvenimo laikraštis "Mann in der Zeit" paskelbė atsakymus į antraštėje minimą klausimą. Visi atsakymai, išskyrus vieną, atsako, kad bolševizmo nėra ko bijoti. Ne dėl to, kad bolševikai neateitų. Atvirkščiai, visi skaitosi su jų atėjimu galimybe. "Galimas daiktas, kad Dievo Apvaizda visą Europą pavės kurį laiką Maskvos bolševizmui — tai bus paskutinis bandymas vakarietinei krikščionybėi". Bet ilgainiui bolševizmas žlugs ir krikščionybė vėl atsigausianti. Vienas 75 metų pensininkas žiūri grynai ūkinėmis akimis: "mums, darbo žmonėms, o ypač mums seniems invalidams materialiniu atžvilgiu negali būti blogiau kaip dabar". Daugumas žiūri dvasiniu atžvilgiu. Vienas miškininkas taria būsiant gerą progą bolševikus atversti į krikščionybę. Kitam rodos, kad bolševikams atėjus bus sąlygos krikščionybėi atgimti. Kiti visi kankiniškai nusiteikę. Esą nereikia bijoti jų, kur užmuša kūną, bet sielos užmušti negali. Kiti guodžiasi, kad ir bolševikinėje santvarkoje "krikščionys gali savo gyvenimą tvarkyti krikščioniškai, kaip tai įrodė pagoniškosios Romos valstybės pavyzdys." Nacių režimas religiją išstūmęs iš viešojo gyvenimo, bet religija likusi šeimoje. "Šitoji krikščionybė buvo dažnai net gilesnė ir stipresnė nei tada, kai nebuvo jokio pavojaus".

šias išvadas: 1) Visi jie bolševizmo bijo, nors ir sakosi, kad nereik bijoti. 2) Bolševizmo baimė daugumai yra paralyžavusi bet kokią pasipriešinimo dvasią. 3) Vokiečiai, kurie dar bolševizmo nėra pergyvenę, vis dar jo nepažįsta ir vis dar galvoja apie jį geriau, nei iš tikro yra, nayviai lygindami su senąja Roma ar nacių režimu. 4) Už torius nusiteikimus ir tokį gyvenimo tikrovės nepažinimą kaltę turi pasiimti Vokietijos dvasiniai vadovai, kurie, jei bolševikai ateitų, vertai nusipelnys kankinio vainiką, jei bent tie vokiečių belaisviai, kurie jau atkentę sovietinį pragarą, bus tais doraisiais ir šviesiaisiais Lotais, dėl kurių galėjo būt pasigailėtas Sodomos miestas.

Praeivis skuba padėti nelaimingai parkritusiam, niekas gi neskuba ištiesti rankos žudomai tautai. H. Sinkiewicz.

"Lietuva, tėvyne mano, tu esi kaip sveikata, tik tas gali tą gerai suprasti, kas tavęs neteko. A. Mickevičius.

Valstybės Sekretorius Dean Acheson kalba Kongresui apie Londono konferenciją. 7-M—

JEZAUS NUKRYŽIUOTOJO SESERŲ KONGREGACIJA

VISUS KVIEČIA Į

JUBILIEJINIŲ SEIMŲ

kuris šaukiamas š. m. BIRZELIO MĖN. 18 d., BROCKTON, MASS. (Thatcher Str.), vienuolyno namuose, paminėti kongregacijos 25 METŲ SUKAKČIAI.

Pamaldos 10 val. Svečiams pietūs 12:30 val. Posėdžio pradžia 2 val. p.p. Seimo dalyviai turės progos išgirsti Lietuvos operos solistą IPO-LITĄ NAURAGĮ.

Meninė programa bus dar pajvairinta Seserų vadovaujamų vaikučių iš Šv. Roko par. (Brockton), Šv. Petro par. (So. Boston) ir Nekalto Prasidejimo par. (Cambridge, Mass.).

Visus vienuolyno bičiulius ir rėmėjus nuoširdžiai kviečiame birželio mėn. 18 d. rinktis į Brockton ir dalyvauti Jubiliejiniame Seime.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Birželio Penkiolektoji

Ar gali kuris lietuvis pamiršti birželio 15 d. 1940 m.? Teatsako j tai šie 136-tos Psalmės žodžiai: "Jei aš pamiršiu tave, Jeruzale, tepamiršta bus mano dešinioji. Teprilimpa prie gomurio mano liežuvis, jei aš tavęs neprisiminsiu".

Taip, tai buvo rūsti diena, ta birželio 15-toji, 1940 m., kuomet nesuskaitomi bolševikų tankai sudundėjo Lietuvos vieškeliais ir miestų gatvėmis. Su klaidiu pasibaisėjimu stebėjo žmonės tą nelauktą barbarų užplūdimą. Visų akyse reikėsi tragiškai nerimąstaujantis klausimas: "Kas bus?" Ir kiekvieno širdyje suaidėjo atsakymas: "bus blogai". Tačiau nieks nę apytikriai nepajėgę išvaizduoti tos nelaimės, kurios Lietuva neužilgo susilaukė.

Pradžioje okupantai mėgino sudaryti jiems palankią nuotaiką. Tas apsimetimas buvo gramozdiškai perdėtas. Vienas parsidavėlis rašytojas negalėjo atsidžiaugti šitokiu raudonarmiečių poelgiu: eilėms tankų šliaužiant vieškeliais, skersai kelio užėjo žasų pulkelis. Tankistai sustabdė tankus ir pamojo piemenukui drąsiai žąsis varyti. Mat, pagerbė tikriausiai pasaulio proletarą — Lietuvos piemenį. Tai buvo pirmas ir paskutinis draugiškumo mostas. Malonus namų katinas virto kraugeringu tigrū. Ir prasidėjo negirdėtas istorijoj teroras — ir tai ne koks savaimingas atsitiktinis išsiveržimas barbariškai gyvuliško įsiutimo, bet planingai sugalvota tautazudystė, kurią pradėta vykdyti pirmuoju bolševikų užplūdimo ir sistematingai tebevykdoma antruoju. Lietuvių tauta atsirado plėšrių barbarų naguose, yra mirtinai žudoma ir nėra, kas ją išgelbsti.

Sunkus uždavinys atvaizduoti jausmus, kurie drasko širdis lietuvių negalinčių suteikti nę mažiausias pagalbos nukryžiuotai Lietuvai. Užmiršti ją — nedovanotina; prisiminti — širdis krauju paplūsta, neįmanomas skaudulys persmelkia. Užtenka tik prisiminti, kad pastarame "išlaisvinimo" kare, kuriame tiek Lietuvių amerikiečių narsiai kovojo ir daugelis jų žuvo, nę viena tauta neišlaisvinta, bet daug begėdiškai parduota kraugeriskam barbarui. Ir Lietuva, tiek išlaisvinimo vilčių puoselėjusi, vėl ant sopulių lentos tapo paguldyta... Išdavikiškos amžių klaidos mes nepataisysim. Iš pagiežos dantimis griežti — taip pat nieko negelbės. Reikia veikti. Bet čia mūsų resursai bei ištekliai nepergausiasi. Ruošti pamaldas, eisenas, demonstracijas; organizuoti mitingus,

ALT memorandumas vyriausybei

Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) š. m. birželio mėn. 6 d. įteikė Valstybės Sekretoriui Dean Achesonui šį memorandumą Lietuvos reikalui.

Du 1939 metų Ribbentropo - Molotovo susitarimai, kurie leido hitlerinei Vokietijai pradėti Antrąjį Pasaulinį Karą, padarė aukomis Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Sulaužant ištisą eilę sutarčių, sudarytų tarp Sovietų Sąjungos ir Baltijos Valstybių, Sovietinės armijos 1940 m. birželio mėn. įsiveržė Lietuvon ir į josios šiaurės kaimynų kraštus, ir dviejų mėnesių eigoje juos aneksavo. Po metų, 1941 m. birželio mėnesį, masės žmonių buvo varu išplėstos iš savo namų tuose kraštuose ir išvežtos į Sibirą ir kitas tolimas vietas Rusijoje.

Amerikiečiai Baltijos Valstybių draugai, ypatingai tie, kuriuos tiesioginiai palietė jų artimus gimines aplankiusi tragedija kilmės krašte, liūdinau minės dvi "birželio sukaktis". Deja, nesimato artimo galo sovietinei tironijai, kuri buvo Baltijos tautoms primesta nepaisant Atlanto Čarterio, Jungtinių Tautų Deklaracijos ir Jungtinių Tautų Čarterio.

Kartus pastarųjų metų patyrimas įtikino Amerikos Tautą, ir kitas dvasiniai jai giminingas tautas, kad Kremliaus nieko nelaiko šventa. "Taikos

prakalbas; kelti protestus, kreiptis į Valstybės Departamentą, — visa tai mes galime. Čia laisva šalis — net drąsiau leidžiama pasisakyti.

Tačiau realiausia priemonė — tai kapitalas, lėšos Lietuvai vaduoti. Visi gi žinom, kad kova su bolševizmu virto tarptautiniu klausimu. Nebe mes vieni pavergti. Maskva užkliudė tokius interesus, kurie visam pasauliui nebe abejingi. Tad tikro išlaisvinimo momentas turi ateiti. To momento mes nežinome. Jis gali bet kada pribrešti. Kai išmuš valanda, ar būsime pasiruošę?

vajaus" skraiste prisidengusi, Rusija greitina savo ginklavimosi programą ir ruošiasi kirsti naujus smūgius. Vakarų Demokratijoms turi būti aišku, kad tikrai pilnai mobilizuota ir panaudojimu galybė tegali sustabdyti šią agresijos žygiuotę ir išgelbėti mūsų civilizaciją.

Lietuvių kilmės Tamsotos bendrapiliečiai taip buvo įsitikinę per pastarąjį dešimtmetį. Todėl, mus labai maloniai nutėk faktas, kad neseniai įvykusi Londono Konferencija realistiškai įvertino Sovietų užmačias ir nutarė sukaupti Šiaurės Atlanto Pakto kraštų pajėgas savo jungtinei gynybai.

Mes norime pasveikinti, p. Sekretoriau, Tamstos asmenišką vadovavimą Londono Konferencijoje. Be to, teikis mums leisti priminti Tamstai, kad, gyvybės ir mirties grumtynėse prieš totalitarinį despotizmą, Vakarų Demokratijos turi didį Sąjungininką, kuriam tuo tarpu kreipiama mažai dėmesio: tai šiuo metu Kremliaus viešpačių pavergtos tautos.

Milijonai šių žmonių, dabar gyvenančių anapus Geležinės Uždangos, yra galimi sąjungininkai "šaltajame kare". Kaikurie jų jau per eilę metų veda tikrą karą ir, tuo būdu, suardė Sovietinių nukariavimų chronologi-

nį tvarkraštį ir leido Vakarų Demokratijoms išsilaukyti šaltojo karo tarpšny. "Geležinės uždangos" žmonės, nekantariai laukia išlaisvinimo ginkluoto susirėmimo atveju bus efektingesni, nei tuzinai divizijų ir eskadrilių.

Tačiau, šie laisvės bičiuliai turi būti sutelkti į jungtinį frontą su savo numatomais išlaisvintojais — dabar! Mes manome, kad Jungtinės Valstybės privalėtų nesigailėti pastangų šia kryptimi.

Lietuvos žmonės tebesipriešina svetimai priešpaudai visomis jiems įmanomomis priemonėmis. Jie turi skaudžius nuostolius savo nelygioje kovoje, betgi, belaukdami aktingos pagalbos iš Jungtinių Valstybių, jie tebetiki prisikėlimu, savo prarastos politinės, dvasinės, tautinės ir individualinės laisvės atgavimu. Kad jų pasipriešinimo moralinę ištvermę nebūtų palaužta, Jungtinių Valstybių Vyriausybė turėtų imtis kokių nors paramos priemonių.

Mes didžiuojamės atžymėdami, kad per paskutinį dešimtmetį šios šalies Vyriausybė niekad nepripažino prieš Baltijos respublikas rusų panaudoto smurto vaisių; kad, atvirščiai įsidėmėtinu 1940 m. liepos 23 d. politiniu pareiškimu sovietinė agresija buvo iškilmingai pasmerkta. Mes taipgi dėkingai prisimename padrašančius žodžius, mūsų delegacijai velionies Prezidento Rooseveltto pareikštus Baltruosiuose Rūmuose 1940 m. spalio 15 d., kad, pagal tarptautinę teisę, Lietuva pasilieka nepriklausoma ir suvereninė, ir atgausianti savo laisvę. Prezidentas Truman ir jo Administracija nuo-

Juozas Urbšys,

paskutinis Lietuvos užsienio reikalų ministeris, tuojau buvo suimtas kartu su žmona ir išvežtas į Sibirą.

sekliai veda tą pačią politiką, ir mes esame labai jam dėkingi.

Šitie reikšmingi faktai turėtų būti žinomi Lietuvos ir kitų panašioje būklėje esančių kraštų žmonėms, kad kiekvienas sovietinio partijos režimo oponentas apie tai žinotų ir būtų padrašintas nenusilenkti prieš smurtą.

Šiuo momentu, kitas reikalas turi gyvybinės reikšmės ir yra opus sovietų - okupuotoms tautoms.

Kremlius yra užimtas mėginimu sunaikinti visas Vakarų kultūros liekanas tarp okupuotųjų tautų, ištreimiant mases gyventojų į Sibirą ir atgabenant rusų ordas. Šios priemonės, sistemingai vykdomos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Ukrainoje, yra veiksmai genocido, kuris yra paskelbtas tarptautiniu nusikaltimu. Jeigu Genocido Konvencija nepasidaro privalomai galiojanti, tai Lietuvos ir kitų panašion būklėn patekusių kraštų gyventojai toliau bus pasmerkti kriminališkam genocidiniam traktavimui iš Rusijos pusės, be jokio protesto

iš Jungtinių Tautų narių. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovaujami amerikiečiai labai rimtai žiūri į reikalą skubiai ratifikuoti Genocido Konvenciją. Kartą ši Konvencija įeis galion, Amerikos Vyriausybė turės efektingą priemonę nurodyti Europos ir Azijos tautoms, kad Sovietų Sąjunga, vieton buvus silpnėsių prislėgtų tautybių draugė ir globėja, faktinai yra pati žiauriausia agresorė ir silpnėsių tautų naikintoja. Genocido Konvencijos ratifikavimas įgalintų Amerikos atstovus atskleisti Jungtinių Tautų forume sovietinius nusikaltimus, padarytus ir tebevykdomus Lietuvoje ir kitose naikinamose tautose, ir įtikinti pasaulio opiniją, kad sovietiniai sąmokslininkai yra laisvės priešai visur.

Turėdami galvoje šiuos samprotavimus, mes turime garbės prašyti Vyriausybę:

(1) imtis žingsnių užmegsti tiesioginį ryšį su rezistencijos sąjūdziais Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose.

Nukelta į 4 pusl.

Kazys Bizauskas,

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos direktorius, pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės aktą, su visa šeima išgabentas į Sibirą.

SUSITIKIMAS

[19]

Jonas Gailius

Žvilgtėri į Alvydą.

Jis tebesišypso ir jo garbanos kaip ką tik sudėtos, o lūpose vis tas pats liūdesys. Tačiau kodėl ir jis toks tolimas šiandien jai? Ak, ir jis šypsosi, kaip ir visi, kai jai nepaprastai gelia širdį. Ir jis suakmenėjęs nepajudinamo pozoje.

Už durų tvirtai žingsniai. Ir tvirtas beldimas.

— Panelė vis tebeliūdite? — žiūri į ją besišypsas svečio veidas.

— Pavydžiu jums, p. Kamaiti! — atsako Indrė. — Jūs niekuomet nuotaikos neprarandate!

— O kam liūdėti?! Gyvenimas ir taip trumpas. Bet ar negaišinu jūsų?

— O, labai malonu, p. komendantė! Mane smaigia vienatvė...

— Aš taip ir maniau, p. Indrė! Bet jūs nusišypsokite, nusijuokite ir... įsimylėkite!

— Jau neturiu į ką...

— O jeigu taip kas nors įsimylėtų į jus? Kas tada?

— Nieko! Visai nieko!

— Na, na, panele! Man rodos, gerbėjų jums netrūksta. Esate jauna, graži.

— Palikime tai! Jūs dar geriau žinote, kad ir prieš man netrūksta.

— Aš, p. Indrė, kaip tik tuo reikalu pas jus. Tačiau įžanga reikėjo padaryti.

— Ar ką naujo sužinojote? — net parasta Indrė.

— Jei sakyčiau taip, — nebūtų tikra tiesa; tačiau, jei ir nuneigčiau, — nebūčiau tei-

sus. Reikalai, matot, tokie: jūs, turbūt, turėjote sužieduotinį, kuris atsidūrė Raudonoje Armijoje?

Indrės veidas nukaista. Neramiai pasijudina kėdėje ir pakelia dideles akis.

— Atleiskite, p. Indrė, — pastebėjęs jos sumišimą, sako svečias, — ir nesupykite. Geriausiai atvirai pasiaiškinti. Juk mudviejų niekas negirdi...

— Turėjau, — tepasako dar apstulbusi Indrė. — Tačiau kur jis, nežinau.

— Ar jis Lietuvoje liko? — žiūri į jos akis Kamaitis.

— Ne, jis į Sovietų Sąjungą ištremtas.

— Seniai?

— 1941 metų vasarą.

— Apie jį jokių žinių neturite?

— Jokių, p. Kamaiti. Nors pati rašiau į jo tėviki giminėms.

— Ar stovykloje apie tą laišką kas nors žinojo?

Indrė, net virpėdama iš susijaudinimo, užsiima rankomis akis ir valandėlę supasi kaip supynėje. Paskum ji atitraukia rankas ir įsmeigia į Kamaitį degančias akis. Jos veidas vis dar nukaitęs ir nusteibimo šešėliai tebeslankioja jo brūkiais.

— Kodėl jūs mane taip smulkiai kamininėjate, p. Kamaiti? — jos balse žymu nepasitenkinimas, netgi pyktis.

— Atleiskite, panele Indrė, — užsidejęs cigaretę, atsako jai Kamaitis. — Gal aš ne taip pradėjau. Žinote, koks iš manęs diplomatas. Jūs visa geriau suprasite, jei pasakysiu kai kurias smulkmenas. Skunde prieš jus parašyta, kad jūsų sužieduotinis — lietuviško sovietinio dalinio politrukas. Toliau, kad jums joks pavojus Lietuvoje negrėsė, o vis dėlto jūs savo laisvu noru ir vakarus atsibeldėte... rinkti žinių. Skunde parašyta, kad jūs

tas žinias laikas nuo laiko nekalto laiško forma, bet sutartu būdu, siunčiate jo vardu į Lietuvą ir, pagaliau, kad tais pačiais žinių telkimo tikslais norėjote išemigruoti...

Indrė apstulbusiu veidu žiūri į Kamaitį, o jos veidas degte dega. Rodos, ji tuojau prapliups arba histerišku juoku, arba karčiomis ašaromis.

Staiga jos lūpos pradeda trūkčioti, visas kūnas virpėti ir ji jaučiasi, tartum grimstų į baisią bedugnę. Rankomis įsitveria stalo, prisispaudžia prie jo krūtine ir, išmeigusi siaubo pilnas akis, sušunka:

— Viešpatie mano, ar tai tiesa? Ar tai ne sapnas, ne haliucinacija? Argi aš iki pasidavusių žvalgų nužeminta? Juk jeigu jie patikės, tučtuojau suimdins.

— Nebijokite, p. Indrė, ir valdykitės! — prie pat jos prieina Kamaitis ir uždeda ranką ant virpančių pečių. — Ką galėjau, padariau. Svarbiausia, skundas anoniminis ir jie negali patikrinti. Man nekyla jokios abejonės, kad tai Motiejūno darbas. Kaip jums atrodo, ar jis žinojo apie jūsų laiškus į Lietuvą?

Indrė, parėmusi kaktą rankomis, iš paskutinųjų laikosi. Tai matyti iš trūkčiojančių pirštų, iš virpančio liemens, iš gilių atodūsių.

— Jūs žinote, p. Kamaiti, kad stovykla — kaip atidengta scena, — tramdydama ašaras, atsiliepią Indrė. — Apie tai kalbėjau tik su p. Danieliene, nes nuo jos neturėjau jokių paslapčių. Deja, ji dabar Kanadoje, — nepatikrinsi. Tik dabar aš gerai atsimeinu Motiejūno pastabą po ano patikrinimo: "Savo galva veikiate, savo jėgomis ginsitės". Jis gi liepė sakyti, kad vokiečiai prisivarta mane čia atvežė... Taip, tai tik jo darbas, tik jo p. Kamaiti!

Kai Indrė padeda degančią galvą ant rankų, Kamaitis, graudulio apimtas, paglosto jos susipynusius plaukus ir sako:

— Gerai, p. Indrė! Dabar jau aišku, O jūs nesigraudinkite: tegu būna tai auka tėvynei! Tikrai baigiant dar vienas mažmožis: aš gerai žinau, kad jūs su bet kuo nesusedate. Tačiau ar nebuvo pas jus kada stovyklos gyventojams nepažįstamas vyras?

— Dieve mano! — pakelia galvą Indrė. — Jo tikrai demoniškai surežisuota. Buvo kelis kartus senas pažįstamas iš Lietuvos, Karolis Bivainis. Jis — mano jaunystės ir mokslo draugas, sužieduotinio pažįstamas.

— O kur jis dabar?

— Baigia kunigų seminariją.

— Kunigų seminariją? — nustemba, bet kartu ir nudžiunga Kamaitis. — O šis klausė tvirtina, kad tas žmogus slapta atėjęs iš sovietų zonos. Na, dabar geras kožyris rapkoje: niekas, net kvailiausias žmogus, nepatikės, jog būsimas kunigas galėtų būti sovietų agentas! Tvarka, viskas puiku, panele! Galite būti rami, — visa sutvarkysiu.

Ir pakyla nuo kėdės.

Atsistoja ir Indrė. Tačiau ji taip išsisėmusi, kad vos bepastovi.

— Būkite tvirta, panele! — Kamaitis truputį nusišypsavo. — Tikėkite, kad gėris ir tiesa laimės.

— Ak, man jau vistiek, — palaužtu balsu pasako Indrė. — Visa vistiek.

Kamaitis žiūri tiesiai jai į akis. Jo veide paslaptinga šypsena.

— Ar jums bus vistiek ir dar viena žinia? — tyliai paklausia.

— Kokia žinia? Vėl apie mane? — perveria ji išsigandusiu žvilgsniu.

(Bus daugiau).

NUSIKALTIMAS, ŠAUKIĄS DANGAUS ATPILDO

Lietuvos Diplomatinio Šefo atsišaukimas

Lietuviai! Esama tarptautinių nusikaltimų, kurie yra tokie sunkūs bei žiaurūs, kurie taip giliai bei skaudžiai pažeidžia pagrindines teises ir moralės taisykles, kad net po daugelio metų jie ne tik nepasidaro mažiau smerktini, bet priešingai dar daugiau šaukia į dangų atpildo, o žmones — į kovą su jais. Prie tokių nusikaltimų priklauso Sovietų Sąjungos elgesys Lietuvai atžvilgiu. Tokio nusikaltimo auka yra Lietuva.

Valstybė, kuri atmetusi bet kurias dorovės sąvokas grindžia savo politiką sistematingu tarptautinės teisės laužymu, o administraciją — visų žmoniškumo dėsnių niekinimu; valstybė, kuri pati būdama milžiniška vergų kolonija siekia užvaldyti dar laisvą pasaulio dalį ir sunaikinti civilizaciją; šita valstybė — Sovietų Sąjunga — laiko Lietuvą okupuotą, mindžiodama lietuvių tautos teisę ir valią būti laisvai ir nepriklausomai.

1940 metų birželio mėnesio 15 dieną Sovietų Sąjunga didelėmis, persveriančiomis karo pajėgomis užpuolė ir okupavo taikingąją Lietuvą, sulaužydama iškilmingas sutartis ir teisės nuostatus, kuriais tvarkomas valstybių sugyvenimas. Šis biaurus smurtas aktaš buvo tąsa ir užbaigta agresijos, kurią Stalinas, susitaręs su savo ano meto sąjungininku Hitleriu, paruošė ir pradėjo prieš Lietuvą 1939 metais, prievarta prinesdamas jai sovietų garnizonus. Karui baigiantis, sovietai antrą kartą užėmė mūsų

kraštą ir po šiai dienai ji terioja, vykdydami visomis totalitarinės bolševikų valstybės priemonėmis tokią spaudą, kokios Lietuva savo istorijoje nebuvo patyrusi. Bet kuri politinė laisvė yra panaikinta, tautinis jausmas lygiai kaip ir religinis laikomi baustini, Bažnyčia persekiojama be atodairos, ūkininkai pavėrčiami kolchozų baudžiauninkais, žmogaus gyvybė ir mirtis priklauso nuo policijos nuožiūros, mokyklos tapo komunistinės propagandos įrankiu, kraštas rusinamas, tauta žudoma masiniais deportavimais į paverčiamus darbus Toliemoje Šiaurėje. Šitokiomis aplinkybėmis sukan-ka 10 metų nuo didžiojo Sovietų Sąjungos nusikaltimo, ir dabar jis yra dar gėdingesnė dėmė Europos istorijoje, o jo padarytoji mums žaizda — dar skaudesnė, nepakenčiamė.

Bet birželio mėnesio 15 dienos data suteikia mums ir paguodos, nes ji yra taip pat mūsų tautos rezistencijos sukaktuvė. Nuo pat pirmos sovietų įsiveržimo į Lietuvą dienos lietuviai vieningai pasipriešino okupantui, pradedami krašte ir užsieny atkaklią kovą už nepriklausomybę atstatymą. 1941 metų sukilimas, subūręs visą tautą pasiryžime nusikratyti svetimu jungu, buvo vienas kilniųjų tos kovos etapų. Tokiu pat pasiryžimu Lietuva kovojo su Hitlerio okupacija ir atsigrįžo prieš sovietus, kai jie antrą kartą užplūdo mūsų žemę. Gausingi partizanų kapai žy-

Runcė Dandierinas

Turim valdžią mes pamaldžią

Tai bent gerą turim valdžią: Baranausko žodžiais — saldžią. Anei rašto, anei druko — Vien švilpynė politruko!

Turim valdžią, turim valdžią, Kremliaus budeliams pamaldžią. Jei nebus to pamaldumo, Ir valdžios neliks nė dūmo.

(“Šilkai ir vilkai”)

Panevėžio cukraus fabriko darbininkai, b olševikų išžudyti 1941 m. birželio mėn. 26 d.

mi Lietuvos kryžiaus kelią, kuriuo ji grįžta atgal į nepriklausomybę. Nuo pat okupacijos pradžios tauta parodė didelį dvasios atsparumą visam, kas sovietiška, komunistiška, rusiška. Lietuvių širdys priešui neprieinama. Jos yra svarbiausias pagrindis, kuriame tauta išsaugos savo nepakeičiamą galutinę valią atstatyti savo seną garbingą valstybę.

Tarptautinė padėtis bręsta lėtai, bet ryškiai palankia mums kryptimi. Vis daugiau plinta ištikinimas, jog Sovietų Sąjungos išsiveržimas į Lietuvą nebuvo įvykis, liečias tik šias dvi valstybes, bet dalis milžiniško kriminalinio plano, siekiančio apgaule ir smurtu primesti komunistinę Europai ir visam pasauliui. Tą planą vykdydami, sovietai pavėgė dešimtis valstybių ir šimtus milijonų žmonių. Visi jie, kaip ir mes, tetrokšta vieno: išsivaduoti iš tos vergijos. Vis aiškiau suprantama, kad jokie susitarimai su Sovietų Sąjunga negalėtų sustabdyti jos ginklavimosi, kuris ilgainiui sudarytų mirtiną pavojų net ir galingiausioms valstybėms. Todėl pasaulis su Jungtinių Valstybių priesaky vis sparčiau organizuoja pasipriešinimą prieš Sovietų Sąjungą ir bolševizmą. Neteisėtas Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą tarptautiniai nepažinti, Lietuvos valstybė tebeegzistuoja de iure.

Šie faktai sudaro pagrindą mūsų vilčiai, ištikinimui, tikrumui, kad Lietuva iš bolševikų okupacijos išsivaduos. Bet svarbiausias mūsų laisvės grąžinimo laidas yra tautos patriotinė dvasia. Jos vedami vertingiausi Lietuvos sūnūs ir dukterys aukoja savo gyvybę už tėvynę. Jos įkvėpti Amerikos lietuviai ir Lietuvos tremtiniai rūpinasi Lietuvos reikalais. Ji sukelia užsieny vis didesnių simpatijų mūsų teisingai bylai.

Šita tautos dvasia grąžins mus į mums priklausantį vietą laisvų civilizuočių tautų tarpe.

Tegyvuoją laisva Lietuvių Tautai!

Tegyvuoją nepriklausoma Lietuvos Valstybė!

1950 metų birželio mėn.

4 diena.

STASYS LOZORAITIS,

Lietuvos Diplomato Šešas.

Dr. Leonas Bistras, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, suimtas vienas iš pirmųjų ir išvežtas į Rusiją.

ALT MEMORANDUMAS

Atkelta iš 3 pusl.

(2) panaudoti tinkamą progą viešam ir nedviprasmiam Amerikos Vyriausybės pažiūrų pakartojimui apie reikalą atsteigti Lietuvos ir kitų Baltijos tautų nepriklausomybę, kaip sudėtinę ir neatskiriamą Vakarų Demokratijų politikos dalį kuriant pastovią taiką ant Teisingumo vienintėlio pamato galinčio taiką išsaugoti;

(3) raginti Jungtinių Valstybių Senatą, kad jo sutikimas Genocido Konvencijai ratifikuoti, yra vienas pačių svarbiausių šio meto politikos sieki- mu.

Patiekdami savo sugestijas Tamstos maloniam dėmėsiui, mes naudojames proga pareikšti savo

ARĖSTUOJAMA BE ORDERIO

Orderiu bolševikijoje vadinamas kompartijos sekretoriato enkavedistams išduotas vykdomasis lapas, kuriame yra įrašyta: suimsimmo žmogaus vardas ir pavardė, kaltinimas būtinai kaip “liaudies priešas”, kad saugumo sumetimais jis turi būti uždarytas sunkiųjų darbų kalėjime ir po tekstu kompartijos sekretoriaus ar kito kurio atsakingo pareigūno parašas bei antspaudas. Bet labai dažnai ir 1940-41 metais, ir dabar Lietuvoje kaltinamajam pakiaša tokį orderį pasirašyti, bet tas orderis nėra orderis, nes neturi pareigūno parašo ir antspaudu.

Žinau vieną ryškų tokį atsitikimą. Duoda kaltinamajam orderį perskaityti. Kaltinamasis perskaito ir mato, kad tas orderis neveiksmingas, nes neturi parašo ir antspaudu. Dabar daroma ilga nuobodi buto ir asmens krata. Po to rašomas kratos protokolas. O po to įsakoma kaltinamajam orderis pasirašyti. Gi kaltinamasis sako:

— Nėra parašo ir antspaudu...

Kratos viršininkas lietuvis komunistas, vėliau nusišovęs iš didelio susigrauzimo, pasi- lėkęs zlebiuoja orderį ir galop moja ranka:

širdingą padėką Tamstai asmeniškai ir Tamstos bendradarbiams Valstybės Departamente už jūsų palankumą mūsų protėvių kraštui — Lietuvai.

Su tikra pagarba AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Pirmininkas L. Šimutis, Vicepirmininkas A. Oliš, Sekretorius P. Grigaitis, Išdininkas M. Vaidyla.

LIETUVA IR BIRŽELIS

Žmonės dažnai įrodinėja, kad jų gyvenime yra nelaimingų skaičių dienų. Mūsų tautos dabartinei kartai, antrojo karo metu, birželio mėnuo buvo pats nelaimingiausias.

Apibūdinsiu vieną iš didesniųjų Lietuvos apskrities miestą — Panevėžį. Prieš dešimtį metų, 1940 m. birželio mėn. 15 d., sekmadienį, Sovietų kariuomenė įsiveržė Lietuvon. Dorieji lietuviai buvo labai nusiminę ir į gatvę nėjo. Ją pasitiko Lietuvos atmatos: girtuokliai, peštukai, vagysiai, tyčia apsilvėkę suplyšusiais drabužiais, kad nuduotų darbininkus labai skurdžiai gyvenant. Jie sušaukė prie kalėjimo mitingą, išilaužė vidun, paleido kriminalinius nusikaltėlius, kurie pasipylė po kraštą, varyti savo “darbo” toliau.

Po kelių dienų suimami ir sukliami į kalėjimą daugelis įstaigų viršininkų, veiklesnieji organizacijų darbuotojai, mokytojai.

1941 m. birželio mėn. 13-14 dienomis, nakties metu, bolševikškoji NKVD., vietos komunistams padedant, įsiveržia į ramių gyventojų butus, vie- niems leidami kai ką su sa- vim pasiimti, kitiems — tik apsiręngti, o tretiems, neduo- dami nė apsiręngti, sulapino į sunkvežimius ir, nuvežę į sto- tį, sugrūdo į gyvulinius, už- kaltais langais vagonus, apie

— Čiort pobral (velnias pa- trauktų), užmiršo tie!... Pasi- rašyk! Vistiek areštuojamas.

Kaltinamąjį atgabeno į ka- lėjimą vistiek su nepasirašytu orderiu. Buvo pusė pirmos nakties. Pasakė lig penktos raštinėje laukti, kol kalėjime kamera ištuštins, t. y. anuos ves likviduoti. Bet kratos vir- šininkui, turbūt, nebuvo jau- ku, ir jis čia pat telefonuoja kažkam (greičiausia kompar- tijai). Areštuotasis girdi, kaip kratos viršininkas pasako, kad orderis be galios. Ką iš- ten atsako — nežinoma. Tik kai kratos viršininkas, padė- jęs telefono vamzdelį, suniurz- ga kitam: “Svolaciai, visi or- deriai užmiršti pasirašyti”, tai areštuotajam dabar dar daly- kai pasidaro aiškūs: viena — kaip lengvapėdiškai žaidžiama su žmogaus gyvybe ir antra — išsidavė, kad tą naktį daug areštų daryta.

Netrukus kalėjimo raštinėn pristato X, po kiek laiko Y, lig penktos valandos — net 27 areštuotuosius. Išsikalbus vie- ni kitiems pasakoja tą patį: orderiai be parašų ir antspau- dų. Bet būta ir tokių, jog iš- baimės nė nepastebėję, kad orderiai neveiksmingi.

A. Žiemenas.

Tą pačią naktį NKVD prie Plukių kaimo, netoli cukraus fabriko sušaudė 30 lietuvių jaunuolių, mokinių, ūkininkų, buvusių NKVD daboklėj tar- dymui.

O kur besitraukiančių bolševikų išžudyta keli šimtai lie- tuvių — Provėniškio koncen- tracijos stovykloje ir Tėlių kalėjimo kaliniai Rainių miš- kely, kurie buvo gyvi virinti, oda lupta, šmotaus gyvi su- piaustyti.

Tą patį birželio mėn., užėję vokiečiai, atnešė naują okupa- ciją, su savotišku nacišku žiaurumu, kuri, taip pat, pa- reikalavo aukų ir iš Lietuvos.

Aišku, mūsų tėvynėje Golgo- tos kelias nesiribojo, nesiten- kimo vien birželio mėnesiu, ten suiminėjimai, kankinimai, trė- mimai nesiliauja, bet visa ta- tai buvo pradėta birželio mė- nesį.

J. Sk.

KOLCHOZNIKAI

Atlaidų Šaltinis

Tėvo Kazimiero Kapucino Paminklinė Maldaknygė

Yra tikrai patraukli, graži ir turininga. Atspausta stambiomis raidėmis, stipriais odos apdarais, turi paaukuotus kraštus ir lietuvišką kryžių viršelyje. Svenčių ka- lendorius siekia iki 1993 metų, kas retoje maldaknygėje pasitaiko. Turi 574 pusl. ir kainuoja tik \$3.75.

Atlaidų maldas yra peržiūrėjęs Tėvas Dr. Kl. Žalalis, O.F.M. Užsakant “Atlaidų Šaltinį” prašome užpildyti šį kuponą:

DARBININKO Administracijai
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuo siunčiu \$3.75 ir prašau, man prisiųsti “ATLAIDŲ ŠALTINĮ”.

Vardas ir pavardė

Adresas

Molotovas su Ribentropu pasirašo karinio nepuolimo sutartį. Šia sutartimi Lietuva buvo parduota Sovietų Rusijai. Ribentropas po karo pakartas, o Molotovas dar laukia savo eilės.

Raudonasis maras Lietuvoje

Lauras Kaniava

VEŽA!...

Dar ir dabar šiurpas nukrečia prisiminus, kai naktį ir dieną dūzgė sunkvežimiai prie namų, kai gatvėmis siuvo enkavedistai, kai laužė rankas atsisveikinantieji ir raudodami alpo išvežamieji. Tos dienos klaiķios ir baugios, tos gailios ir kruvinos raudos jau niekada neišdils iš atminties. Rodos, ir dabar drebi ir klausaisi apstulbęs, ar neišgirsi kur įtartiną mašinos dūzgėsio, kai per visą šalį, visų žmonių lūpomis sklido vienui vienas žodis: **veža!**...

Tas baisus žodis, kaip maras, pribloškė net ir tuos, kurie ligi tol su komunistais ar bolševikais glamonėjosi, kurie jiems pataikavo ir juos gyrė. Jie netikėjo, kad yra sudarinėjami slapti sąrašai žmonėms į Sibirą vežti, kad kitas "brolis" respublikas" jau seniai veža.

KAI RAUDONI AKINIAI SUDŪŽTA...

Pirmą rytmetį po baisios nakties sutikau vieną labai raudoną mūsų veiką, kuris ir dabar Lietuvoje tebėra. Išblyškęs ir nusiminęs sudejavo: "Kad anksčiau man būtų

kas sakęs, jog taip bus, būčiau tą melagiu ir šmeižiku išvadinęs!" Nesinorėjo jam priminti, kad jis turėjo akis ir nematė, turėjo ausis, ir negirdėjo. Vienas jo bendradarbis tik tiek pasakė: "Raudonus akinius turėjai — dabar gali nušiuoti, jei dar nesudužo".

Tuo tarpu į kambarį įėjo ir buvęs "liaudies deputatas". Apsidairęs stipriai balsu susikeikė: "Tie žalčiai jau žmones veža. Eikite ir pažiūrėkite, jei kas dar nematėte pragara žemėje. Pro Naująją Vileiką veža. Stovi prikimšti traukiniai iš visos Lietuvos. Žmones kaip galvijus veža. Ir iš bėdos Dzūkijos. Ar kas tai matė?"

NEZINAI NEI DIENOS NEI VALANDOS

Kas tai matė, antru kartą bolševikų nelaukė. Išgyventas siaubas tūkstančius lietuvių išviję iš namų, nubloškė ir vargą ir svetimus kraštus. Juk vis tiek blogiau nebus: kad ir mirtis, bet kitokia.

O ji siautėjo pavergtoje Lietuvoje ir toliau. Per didį tolį, per geležinę uždarą ateina gūduš raudojimas mūsų tautos. Pasilikusieji, to paties

kraujo broliai ir seserys, yra sulaukę dar baisesnių dienų negu 1941 m. Jie negali nakčiai ramiai akių sumerkti. Dažną rytmetį pakyla nepailsėję ir įbauginti vaiduoklišku žingsnių apie namus. Niekas nežino nei dienos, nei valandos, nei vietos, kada ir kur ji nugriebs, apkalts ir išvež ar nužudys. Netikrumas, baimė ir teroras purto visą Lietuvą.

ŠIRDĮ VERIANTIS SKAUSMAS

Štai, vienas lietuvis studentas, 1946 m. išvykęs iš Vilniaus su lenkais ir pasiekęs vakarų Vokietiją, tremties laikraščiuose rašė:

"Vieną rytmetį pažadina mane keistas kaukšėjimas gatvėje. Padai kaukšį mediniai. Šoku prie lango. Skystose rytmečio miglose linguoja žengiančių žmonių gretos. Viena, antra, trečia, ketvirta... vis daugiau ir daugiau, kol susilieja į vieną pilką žmonių masę. Kaliniai... Iš Lūkiškio varo į stotį. Tiek daug! Jie eina išsirikiaję po keturis. Šaligatviais, kas keli metrai, eina automatais ginkluoti raudonarmiečiai. Jų ginklas parengtas šūviui ir nukreiptas į kalinius.

Kaliniai neša ryšulėlius. Kai kurie yra be kepurių. Šeštoje gretoje aš pastebiu einančius valstiečius. Vienas iš jų, ku-

rio apžėlęs veidas ir juda ilga sėrmėga išsiskiria melsvose miglose, yra aukštas stambus vyras. Jis žengia tvirtai, atmetęs į priekį kaktą, lyg pranašas. Jo rankose nėra ryšulėlio. Iš kažkur atklydęs rytmečio šviesos pluoštas nušviečia jo veidą. Aš pastebiu jo virpančias lūpas, gal maldą kalbančias ar atsisveikinimo žodžius.

Kai kurie maišelius turi pasirišę ant pečių, o rankose laiko klumpes, ir eina basi. Seni ir jauni, ir septyniolikmečiai vaikai ir palieję senukai — visi vienoje tūkstantinėje voroje. Iš paskos juos lydi raiti kareiviai, rėkdami ir plūsdami atsiliekančius.

Vora nuslenka, palikdama širdį veriantį skaudėjimą..."

MIRTIES KELIU

Kas žino, ar šitose eilėse, kurias tas studentas matė praeinant Tauro gatvę Vilniuje, nenuėjo kas iš mūsų pažįstamų, giminių ar šeimos narių? O jei ne su šita vora, tai su kita, arba gyvuliniu traukiniu buvo išgintas į Sibirą. Tikrai nerasi Lietuvoje sodybos, iš kurios nebūtų kas išvežtas arba nukankintas.

Iki 1947 m. buvo išvežami žmonės daugiau per kalėjimus. Paskui, jau nebesidangstant pradėtų vežti tiesiai iš namų ir... kolchozų. Jie vis "valomi" ir "valomi"...

Šituo mirties keliu nuėjo kone visi likę Lietuvoje vyskupai, daug kunigų ir vienuolių, inteligentų ir tarnautojų, ūkininkų ir darbininkų. Šių išvežta daugiausia, nes tai yra "darbo žmonių kraštas".

VARGSĖ MANO LIETUVA

Anas studentas, sėsdamas Vilniaus stotyje į traukinį, kuriuo vyko į Lenkiją, iš geležinkeliečių sužinojo, kad netoliese yra dar kitas gyvulinis traukinys — 70 vagonų, pilnas prigrūstas Suvalkijos ūkininkų, išvežamų į Sibirą. Tai buvo atsikeršijimas už rinki-

Nelaisvės keliu

DU KARO NUSIKALTELIAI

Hitleris, ruošdamasis pulti laisvasias Europos tautas, vienas nedrįso pradėti karo, bet jį nelengva buvo rasti. Niekas nenorėjo dėtis su plėšriu žvėrimi. Tuo pačiu metu anglai ir prancūzai mėgino sovietus palenkinti savo pusėn, bet sovietai už tai reikalavo išduoti kai kurias laisvas tautas. Vakarų demokratijos su tuo nesutiko. Tada Hitlerio užsienio reikalų ministeris Ribentropas nuvykęs į Maskvą 1939 m. rugpjūčio 23 d. susitarė su Molotovu ir pasirašė nepuolimo paktą. Vos praėjus aštuonioms dienoms, vokiečiai puolė Lenkiją iš vienos pusės, o sovietai paspaudė iš antros, ir taip Lenkija buvo parbloškta. Po to abu karo nusikaltėliai 1939 m. rugsėjo 28 d. susitiko antrą kartą. Dabar juodu susitarė galutinai pasidalinti Lenkiją ir Lietuvą, o Latvi-

mus, "100 procentinius rinkimus", kuriuose jie nedalyvavo. "Tai buvo demokratiškiausių pasaulyje rinkimų rezultatai! — susijaudinęs pastebi tas jaunuolis.

Savo pasakojimą jis baigia graudulingu šauksmu: "Vargšė mano Lietuva, vargšė mano Suvalkija, kurioje aš gimiau ir pirmąsias vaikystės dienas praleidau. Išvež žmones, iškirs miškus, išdegs sodybas, nualins laukus ir daržus, ir šauks pasauliui: "visa Lietuva džiaugiasi laimingu tarybinu gyvenimu".

TYLEDAMI ŠAUKIA

"Tylėdami šaukia" — sakydavo senieji romėnai, kurie kasdien žiūrėjo spardomam vergui į akis. Jie gerai pažino tą tiesą, kad balsiai gali šaukti ir žmogus, kuriam burna užkišta. Jis šaukia savo kančia ir jam daroma neteisybe.

Visi klykavimai, kurie aidai iš Kremliaus dūdu, negali nustelbti to tylaus pavergtųjų šauksmo; šauksmo teisybės, išdavimo ir atpildo. Vargas tiems, kurie nieko nedaro žudomiems gelbėti.

ją ir Estiją Ribentropas išdavė bolševikams be jokių sąlygų. Iš Lietuvos pasiliko sau tik pietvakarių Suvalkijos sritis. Pagaliau, už tam tikrą atlyginimą (31 milijoną aukso markių) ir tas Lietuvos sritis bolševikams pardavė. Po dabylbū vokiečiai ruošėsi pulti vakarų fronte, o bolševikai pavergti laisvas Pabaltio tautas.

LIETUVOS OKUPACIJA

Lietuva buvo priversta pasirašyti "tarpusavio pagalbos paktą" ir įsileisti 20,000 raudonosios armijos karių. Tai buvo maskuota okupacijos pradžia. Tiesa, toje sutartyje sovietai įrašė ir tokį pasižadėjimą: "Šios sutarties vykdymas jokiū būdu nepaliečia susitariančiųjų šalių suvereninių teisių, ypač jų valdymo formos, ūkinės socialinės sistemos, o taip pat jų apsigynimo priemonių ir remiasi nesikišimo į vidaus reikalus principu". Tačiau, kai įgulos įžengė, neilgai trukus sovietai pradėjo ieškoti įvairių priekabių. Pralinkus aštuonioms mėnesiams, lauzydami susitarimą pareikalavo pakeisti Lietuvos vyriausybę jiems pageidaujama ir įsileisti sovietų kariuomenės, kiek jie nori. Nepriimdami beveik jokių pasiaiškinimų, 1940 m. birželio 15 d. pradėjo atvirą Lietuvos okupaciją. Tą pačią dieną po pietų raudonosios armijos tankai iš netolimų igulų bazių užplūdo Kauką. Tai buvo liūdniausias vaizdas matant tas puslaukines Azijos ordas žygiuojant Kauką gatvėmis. Nuo to laiko kiekvienas lietuvis jautė, kad jau ne šeiminkas savo krašte.

"DEMOKRATISKAUSI RINKIMAI"

Greitai buvo išstatytas vienas, Dekanozovo patvirtintas, komunistų kandidatų sąrašas ir "liaudies seimą". Balsavimas buvo priverstinis, nes balsuojant pasuose buvo dėdami štampai. Nebalsuojantiems grėsė bausmė. Kiek ten buvo įmesta balsų, ar apskritai popiergalių, nesvarbu. Galėjo būti įmesta 100, 10 ar net 2 tikri balsai — vistiek komunistai turėjo praeiti, nes kitokių kandidatų nebuvo. Jeigu ir buvo vienas kitas nekomunistas, tai jie ėjo bendrame komunistiniame sąraše.

"LIAUDIES SEIMAS"

Suvaikinis rinkimų komedija, buvo išrinktas "liaudies seimas", kuris 1940 m. rugpjūčio 21 d. "nutarė" įjungti Lietuvą į Sovietų Rusiją. 1940 m. rugsėjo 3 d. "liaudies atstovai" išvyko į Maskvą prašyti Kremliaus malonės, kad priimtų į Sovietų Sąjungą. Žinoma, "malonė" buvo neatsakyta, nes ji buvo jau iš anksto Kremliaus valdovų iškepta. Just. Paleckis parnešė ant savo pečių "Stalino saulę".

Visa tai buvo įvykdyta apgaulės keliu. Iki "liaudies seimo" rinkimų nieko viešai nebuvo kalbama apie Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Jeigu koks kvailėlis komunistas, ar šiaip kas nors apie tai prasizodavo, tai buvo laikoma liaudies priešų provokacija. Tik po rinkimų visi komunistiniai tūzai ir agitatoriai pradėjo reikalauti Lietuvos į Sovietų Sąjungą įsijungimo. Taigi, tikrieji sovietų tikslai šioje komedijoje buvo slepiami, kas rodo, kad visa Lietuva buvo labai priešinga Lietuvos įjungimui į Sovietų Sąjungą.

MELO NEPASLĖPSI

Kad Lietuva buvo įjungta į Sov. Sąjungą jėga, rodo pati "liaudies seimo" rezoliucija, kurioje prasitarta, kad Lietuva įjungama į Sovietų Sąjungą raudonosios armijos dėka. "Pravda" 1940 m. rugsėjo 4 d. prasiarė, kad "Lietuvių tauta, padedama raudonosios armijos, numetė Smetonos režimą ir įvedė naują sovietinę tvarką". Vienas iš didžiųjų karo nusikaltėlių, Molotovas, dar prieš liaudies seimo rinkimus pasakė Krėvei Mickevičiui: "Sovietų Sąjungos vadovybė yra nutarusi Baltijos valstybes įjungti į Sovietinių respublikų seimą".

KRUVINA STALINO SAULĖ

Parnešus "Stalino saulę", buvo pradėta naikinti "liaudies priešai", o jų buvo daug — visa Lietuva. Pirmoje eilėje tie, kurių pasuose trūko balsavimo žymės, o paskui visi lietuviai iš eilės. Po metų, 1941 m. birželio 14-15 d.d., lietuvių tauta pradėta naikinti masiškai — vienu kartu išvežta 40,000 žmonių. Tai buvo labai žiaurus genocido vaizdas. Tiesioginiai jų liūdininkai dabar yra tūkstančiai atvykusiųjų iš tremties.

J. L. kas.

GERŲ ŽMONIŲ YRA, KUR NEBUS!

Pasakoją vienas labai geras mano pažįstamas tokį atsitikimą su vienu darbininku lietuviu.

Bolševikams okupavus Lietuvą, su daug kitų ir aš buvau įmestas į kalėjimą, o už ką — vienas Dievas ir pristavo vietoje dabar enkavedistas. Kalėjimo režimas pasiutęs, o žinių iš už kalėjimo sienos jokiausių. Mūsų politinių kamerų durininkai sargybiniai po dviejų savaitių buvo pakeisti: senosius lietuvius pašalino, o jų vietoje atsistojo rusų kolonistai, kurių viršininkais jau buvo ką tik atvykę iš Rusijos. Bet štai po kelių mėnesių atsiranda durininku ir lietuvis — nedidelis, žymu, nemokytas, atrodo, ir rusiškai negrabaliojantis, kuklus, beveik gėdinašis, menkai apsitaisęs. Paprastai kalinius po vieną varo koridoriaus šluoti ar plauti. Priena to darbo mano eilė. Plaunu šliaužiodamas iš nusilpimo; per pusiau skauda. Ir vis slapčia į tą durininką pasižiūriu. Ir matau, kad ir jis į mane žiūri tokiom gailingom akim. Manau: "Šėtonas, išdavikas, — matyt, nori kokią man provokaciją iškirsti. Palauk, aš ne iš tų, kur nesupranta". Bet čia netikėtumas. Jis apsidairęs pamažu prieina prie manęs ir tylomis sako: "Tamsta manęs nepažįsti, o aš tamsta pažįstu". Aš išsitiesiau ir stoviu keliaklūpsčiai, o rankos purvinos ir sugrubusios. Laukiu, kas čia bus. Jis patylėjęs sakė: "Norėtum žinių apie savo šeimą?" Ir vėl nutyla, tartum užspringsta. Tada aš neiškentęs: "Suprantama!" — "Dažnai matau tamstos žmoną su vaikais beslankinėjant ties kalėjimu..." — "Ar dar savo bu-

te?" — klausiu. Atsako: "Savo, bet dabar visos šeimos sugrūstos ir po vieną kambarį, ir tuose namuose, kur gyvenat, yra, girdėjau, raudonarmiečių". — "Gal prietium tamsta apie mane žmonai pasakyti?" — "To negalium... bet ji, tikrai manau, žino".

Užuolankom užuomenom bandžiau kamerės draugų nuomonę patirti apie tą durininką lietuvi. Nepatyrčiau. Sprendžiau, kad tų mano draugų su durininku taip neišsiskėkėta. Vienas net pasakė: "Visi jie prachvostai".

Po kokios savaitės po mano kalbėjimosi su tuo durininku matome, kad jo nebėra. Bėga savaitės. Jo tikrai nebėra: jo vietoje ruskelis nuo Kalnešų ir su bizūnu. Galop vieną dieną vėl tas lietuvis durininkas atsiranda, bet pabūva gal dvi dienas ir vėl išnyksta. Išnyko ir daugiau kalėjime jo nebemačiau.

Visokių minčių lakstė man galvoje apie jį. Geras ar blogas žmogus — kas žino. Gal jau kur paaužgintintas. Gal suprovokavo mano namiškius.

Vokiečių kariuomenė gena raudonąją armiją. Mūsų aktyvistai skuba kalėjimuose užvertuosius lietuvius vaduoti. Vėl laisvės šviesa.

Kelintoje dienoje aš einu miesto prekyviute. Sustabdo mane žmogus ir kiša ranką sveikintis. Žiūriu — lyg būtų pažįstamas, bet neatsimenu, ir gana. Jis sako: "Matau, kad tamsta manęs nebeatsimeni" — "Aaa..." — išgirdęs balsą, staiga atsiminiau, bet laukiau toliau jį prabylant. Pasveikinęs mane išlikusį, jis šit ką būdinga pasakė, kad nei tikėti, nei netikėti.

— Ką kalėjime tamstai sakiau — viskas tiesa. Gali tamstos žmona pasakyti, nors aš jos niekad nebuvau susitikęs: abiem pusėm tada buvo pavojin-

ga. Kaip patekau durininku? Gi grįžtu vieną vakarą iš darbo ir randu raštelį, kad ryto aštuntą valandą kalėjimo raštinėje būčiau. Menkai aš gramatingas, tai ne į tą kalėjimą nuėjau. Pažiūrėję į raštelį, nusiuontė mane ir nurodytąjį kalėjimą. Čia mane uždėjo per sargybinių. Mėginau atsikalbinėti. Tai ėmė grasinti. Pasakiau ir parodžiau, kad viena akimi beveik aklas ir kad ji skauda. "Niekas, sako, pasakyta, ir kitaip nebus". Taip ir įkinkė prie man neįprasto to baisaus darbo. Paskum tuoj pradėjau rūpintis. Bent pas du gydytojus buvau. Tie išdavė ligos raštelius, ir gavau atostogų, o paskui ir paleido. Tai šiaip taip tos tarnybos ir nusikračiau. —

Šitaip pasipasakojo tas durininkas lietuvis.

Patikėjau. Net užėjome alaus išgerti. Daugiau draugiškai pasikalbėjome.

Bėgo laikas. Iš žmonių patyrčiau, kad tas žmogus tikrai geras. O žmona paklausta man pasakė, kad ji tokį žmogų pirmą kartą girdinti, bet šiokių tokių žinių apie mane ji gaudavusi iš tokios vienos moterės, kur vis sakydavosi skubanti ir bažnyčia. Pasakė ir moteris pavardę. Beliko man ta moteris susitikti, ir ji man pasisakė, kad iš to ir to, kad ir iš jau minėtojo durininko lietuvi gaudavusi žinių. "Kai manęs senos niekam nebereikalinga, tai nebuvo nė baimės nelaimės ištiktiems gera padaryti", — pasakė dar moteris.

Mes paskum su tuo durininku lietuviu susibičiuliavom ir organizavomės pradėti karą ir su vokiškais okupantais.

Priminkit visiems, kad šiandien 200 milijonų durtuvų nukreipti į mažąsias tautas joms nušluoti nuo žemės veido.

Iš pavergtos Lietuvos laiško užsienio lietuviams. 1947 m.

Japonijos komunistai, kėlę triukšmą ir muštynes Mirusiųjų dieną, patraukti į teismą.

A. Žiemenas.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

Visi kovokime už Lietuvos laisvę Brockton, Mass.

Lietuvos pavergimo liūdną sukaktį Brocktono lietuviai mini birželio 15 d., t. y. tą pačią dieną, kurią į Lietuvą įsibrovė Sovietų Rusija. Minėjimas, rengiamas Brocktono Lietuvių Tarybos ir Šv. Roko parapijos, prasidės 7 val. vak. bažnyčioje pamaldomis už žuvusius, žūstančius ir kankinamus lietuvius. Apie 8 val. vak. visi renkasi Tuko parke (Webster St., netoli klebonijos) prie paminklo žuvusiems antrajame pasauliniame kare lietuviams. Bus vėliavos pakėlimo iškilmės, pagerbimas žuvusiųjų ir žūstančiųjų už savo krašto laisvę, prakalbos, himnai. Iškilmėse dalyvaus taip pat miesto mayoras. Į bažnyčią ir prie paminklo visos lietuvių organizacijos vyksta su savo vėliavomis.

Be to, birželio 13, 14 ir 15 d. skelbiamos gedulo dienos, susilaikoma nuo pasilinksminių ir šokių. Kas gali kviečia-

● Galės priimti naują Šv. Kazimiero akademiją apie 1000 studenčių. Akademijoje bus įrengtos specialios namų ruošos, komercijos, gamtos mokslų, pašybos ir kitos laboratorijos; didelės knygynai patalpos, dvi muzikai salės ir 19 kambarių kitoms pamokoms.

● Įsisteigė ateitininkų draugijų būrelis Worcesteryje. Jo pirmininku išrinktas inž. J. Kuodis, sekretoriumi Pr. Pauliukonis. Būrelio nariai lankėsi pas Šv. Kazimiero par. kleboną kun. Petraitį ir tarėsi katalikiškosios veiklos reikalais.

● V. Tumasonytė - Bulevičienė išlaikė nustatytus Illinois valstybės egzaminus registruotos sesers teisėmis įsigyti ir dabar dirba vienoje Chicagos ligoninėje. Gal bus pirmoji tremtinė įsigijusi šias teises.

● Ateitininkų vakare, Rochesteryje, N. Y., skaitė paskaitą rašytojas Jurgis Jankus ir politinę apžvalgą padarė dr. Butrimavičius. Pirmininkas dr. Stankaitis pasiūlė išsiuntinėti senatoriams genocidą smerkiančius laiškus. Susirinkimas pasiūlymą priėmė.

● Kan. J. B. Končius, BALF'o pirmininkas birželio 1 d. laivu Queen Elizabeth išvyko Europon. Į uostą jį palydėti atvyko pažįstamieji, bendradarbiai ir bičiuliai. BALF'o pirmininką, jam esant Europoje, pavaduoja vicepirmininkas Juozas Boley.

● Lietuvos vyčiai, Illinois, Indiana, Michigan ir Ohio valstybių, birželio 4 d. buvo suvažiavę "bowling" turnyrą, kurį surengė Dayton, Ohio, 96-toji vyčių kuopa. Pirmą vietą turnyre laimėjo Illinois-Indiana komanda. Kalbėjo vyčių centro pirmininkas J. Juozaitis, sveikino kun. Vl. Katarškis, Illinois - Indiana apskr. pirm. J. Stoškus ir ateitininkų vardu dr. K. Bobelis.

● Lietuviai, Juozas Sodaitis ir Bronius Aušrotas, baigė Brooklyne linotipininkų mokyklą ir gavo atitinkamus diplomus.

● Kan. J. Meškauskas kalbėjo Lietuvių Katalikų Darbininkų klubo susirinkime Brooklyne apie demokratinį darbininkų būvio sutvarkymą nepriklausomoje Lietuvoje.

mi aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams vienos dienos uždaryti, o kas to negali, tai bent pagal savo išgalas prisidėti prie lietuvių kovos už laisvę.

Visos patriotiškos lietuvių organizacijos stengiasi, kad minėjimas išeitų darnus ir įspūdingas, kad dar labiau sustiprinti kovingą lietuvių dvasią ir pasiryžimą.

LIETUVIAI MOKSLE NEATSILIEKA

Ketvirtadienį, birželio 8 d., š. m., Brocktono High School įvyko 84-tos mokyklos baigimo (graduation) aktas. Šiais mokslo metais mokyklą baigė 530 mokinių (seniors). Malonu pažymėti, kad jų tarpe, kiek teko patirti, 20 lietuvių, iš kurių 15 mergaičių ir 5 berniukai. Baigusių lietuvių tarpe yra šios: Genovaitė M. Akstinaitė, Viola M. Buividaitė, Lorraine Patricia Anne Brazaitė, Margareta Ann Česnauskaitė, Patricia F. Kubiliūtė, Jean Beatrice Ferretto'itė, Marilyn Grace Johnson (Janušaitė), Marilyn Ann Kibartaitė, Pranciška Marijona Kumkaitė, Caroline Lillian Mockus, Dolores Lois Navickaitė, Phyllis Catherine Putvinskas, Barbara Ann Sharkey, Barbara Joan Tamulevich ir Aldona Alice Wallen. Berniukai baigė šie: David Joseph Eudreski, Adolph Joseph Gelson, Vitas C. Kalesnykas, Robert Adam Svirsky, Richard Anthony Waitevaitis.

Į mokyklos baigimo aktą atsilankė baigusiųjų tėvai, giminės ir pažįstamieji, kurie sudarė tūkstantinę publiką.

Koresp.

ATIDAROMA STOVYKLA

Tėvai Pranciškonai savo centriniame vienuolyne, Kennebunk Port, Maine nuo liepos 1 dienos iki rugpjūčio 5 dienos atidaro berniukams vasaros stovyklą. Priimami lietuvių vaikai nuo 8 iki 16 metų. Tam tikslui yra įrengtos gražios patalpos, paruošta įvairi dienotvarkė. Numatoma ir lietuvių kalbos pratybos. Vaikai bus pranciškonų kunigų ir klierikų priežiūroje. Atlygini-

mas savaitėi tik 15 dolerių. Lietuviai, kurie norėtų kad jų vaikai šiais metais atostogas praleistų tikrai lietuviškoje dvasioje, rašykite tuojau Tėvams Pranciškonams šiuo adresu:

Franciscan Monastery,
Kennebunk Port, Maine.

Pagyvinta BALF'o skyr. veikla

Norwood, Mass.

Vos įsisteigus Balf'ui, tuojau įsisteigė ir jo skyrius Norwood'e. Į tremtinių šalpos darbą įnešė nemažą indėlį, tačiau per paskutinius du metus buvo jo darbas kiek sulėtėjęs. Dabar, įsijungus iš tremties atvykusiems tautiečiams, gegužės 28 d. buvo sušauktas susirinkimas ir išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: pirmininkas K. Šimėnas, vicepirmininkai P. V. Kudirka ir Vl. Zareckas, sekretorius P. Rakauskas, jo pav. Kl. Šakenis, finansų raštininkė — Z. Zaranckaitė ir išdinininkas Juozas Verseckas.

Nauja valdyba birželio 2 d. perėmė knygas ir aptarė būdus veiklai suaktyvinti. Sekantį visuotiną susirinkimą nutarė kviešti birželio 23 d., Šv. Jurgio parapijos salėje 8 val. vakaro.

Šiam Norwoodo BALF'o skyriui linkime geros sėkmės.
D. P.

PADEKA BALF'ui

Šių metų gegužės 17 d. per L. R. K. Igalotinį Munchene visi Gautingo sanatorijos lietuviai ligoniai gavome iš Tamstų taip brangias namus rūbų ir maisto dovanas.

Iš penkiasdešimties fiziniai sunykusių krūtininių išsiveržė tylius susigraudinimas, reikiąs giliai nuosirdžią padėką visiems Jums, mieli broliai, amerikiečiai, jog supratote ir užjautėte mus, pačiam jaunystės žydėjime, gyvenimo ir žmogaus teisių netekusius.

Kuomet tūkstančiai mūsų laimingųjų brolių suka naujus gyvenimo lizdus anapus okeanų, mes liekame vieni, be ateities ir vilčių.

Taip, mes liekame vieni, bejėgiai, paliejęliai, šioje nesveatingoje teutonų žemėje, šalia raudonojo vampyro, iš kurio nagų Dangus, jau tiek kartų, išgelbėjo mūsų gestančias gyvybes.

Bet štai spindulys iš anapus. Nuo anų Naujosios žemės krantų. Tai Jūs, mieli broliai ir sesės, Jūs mūsų rytojaus švyturys! Jumyse mūsų viltys, nes tik iš Jūsų didžiadvaisiškumo ir duosnių rankų mes būsime sotūs ir apšrengę.

Nuosirdžiai ir karštai Jums dėkojame.

Dėkingiausi liekame p. Vladui Mingelai, p. M. Janulaičiui — Philadelphia, Pa., p. V. Radviziui — Chicago, Ill., p. P. Kiškūnui, Lewiston, Maine, Kun. P. Garmui, Easton, Pa., p. J. Kozok, New York Mills, N. Y., p. M. Jokubaitei, New Haven, Conn., p. A. Andrejūnui, Manchester, N. Y., p. J. Shilala, W. Hazleton, Pa., p. P. Svirskiui, Haverhill, Mass., p. Ed. Čiočiui, Providence, R. I., p. J. Saulinskiui, Chicago, Ill., p. V. Shakauskui, Brockton, Mass., p. J. Stukui, Newark, N. J., p. M. Miscikienei, Cleveland, Ohio.

Tesaugo Aukščiausius Jūsų sveikus ir telaimina Jūsų gyvenimo žingsnius.

V. Bernotas,
Ligoninių Valdybos Pirm.
M. Hvastkovienė,
Sekretorius

Mirė Julė Siratavičienė

Philadelphia, Pa.

Gegužės 24 d. š. m. atsiskyrė su šiuo pasauliu Julė Siratavičienė, 58 m. amž., gyv. 3426 Mercer St., Phila. 34, Pa. Gegužės 27 d. iš Šv. Jurgio bažnyčios iškilmingai palaidota Šv. Kryžiaus kapuose. Prie laidojimo pasitarnavo laidotuvių direktorius Domihinkas Earaminas, gyv. 2339 E. Allegheny ave., Phila., Pa.

Vėlionė buvo uoli lietuvių Šv. Jurgio parapijos veikėja.

Baigė mokslą

Čia gerai žinomas mūsų tautietis, antrojo pasaulinio karo veteranas, p. Wilfred J. Doyle, birželio 5 d. baigė Philadelphia "Museum School of Art". Taip pat kartu su juo baigė ir jo draugas lietuvis, Leonas Švedas.

Iš ukrainiečių gyvenimo

Neperseniausiai ukrainiečių unitų vyskupui dr. Konstantinui Bogačevskiui popiežius Pijus XII suteikė egzarcho titulą, kuris tik vienu laipsniu yra žemiau patriarcho. Gegužės 28 d. jis tapo asistentu prie šv. Sosto ir popiežius suteikė jam Romos grafo titulą. V.K.

Geras pasirinkimas: Lietuvos Genocido paminėjimas, ar surusėjusių lietuvių piknikas

Hartford, Conn.

Birželio mėn. 18 d. įvyksta Lietuvos okupacijos 10 metų laisva pavaizdavimu bolševikų paminėjimas. 8 val. 30 min. Švč. Trejybės parapijos bažnyčioje bus gedulingos pamaldos už žuvusius ir žūstančius dėl Lietuvos laisvės, 3 val. po pietų parapijos mokykloje bus atitinkama programa su vai-

dinimais, kalbomis ir paveiks- lais pavaizdavimu bolševikų paminėjimas. 8 val. 30 min. Tą pačią dieną Glastenbury ruošia surusėję - bolševikė- ję lietuviai pikniką. Bet kam brangūs lietuviški reikalai, tas su Lietuvos duobkasiais į pik- niką nevažiuos.

"JŲ IRGI IŠGABENS!"

Birželio 15 dieną 1941 metais vienu Lietuvos miestu eina verpyklos darbininkas su šeima. Darbininkas tvarkingas ir geras lietuvis, netoli geležinkelio stoties iš savo uždario ilgainiui suspėjęs pasistatyti vieno buto namelius. Mieste kiekvienos gatvės kampe stovi po T. Rusijos tankelį. Jie yra dviviečiai ir specialius jų uždavinius ne karą kariauti, bet žmonėms malšinti. Aplink tokius tankelius grupuojasi iš padugnių išlindę kokie pienbūriai baibokai, beveik visados nelietuviai (Taip!!!), o ant krūtinės jiems po didelę

raudoną žvaigždę. Ir štai anas darbininkas girdi, kaip vienas iš tų baibokų sako: "Tovo tožė uvėzut" (tą irgi išveš į Rusiją). Dar kitos gatvės galą paėjęs, tas darbininkas lygiai tą patį rusiškai išgirsta. Nieko nelaukdamas ir susirūpinęs skuba namo, o žmona jau net poverksnė. — Taip ir buvo: išvežė nekaltą žmogų ir net žinios niekas niekados iš tos šeimos nebesulaukė. O išdavė atėjūnams rusams (bolševikams) kas? Tik jau ne mūsų žmonės! Oi daugybė tokių išdavimų, daugybė!

A. Ž.

PRIMINKIT VISIEMS, KAD ŠIANDIEN 200 MILIJONŲ DURTUVŲ NUKREIPTI Į MAŽIAS PAVERTAS TAUTAS JOMS NUŠLUOTI NUO ŽEMĖS VEIDO.

užsienio lietuviams. 1947 m. Iš pavergtos Lietuvos laiško

Dividendų pereinamais metais \$60,000,000

(Ar jūs gavote kiek?)
Trys milijonai žmonių — trys iš keturių asmenų šioje valstijoje gavo daugiau kaip \$60,000,000 dividendų iš Savings Bankų pereinamais 1949 m.

Jei jūs iš minėtos sumos nesate gavę kiek pinigų, ar nebūtų laikas sustoti norėti gauti ir pradėti taupyti? Trys iš keturių jūsų draugų ar kaimynų jau yra įrodę, kad galima sutaupti, tik reikia įprasti tai daryti. Kodėl nesustoti dabar į vieną iš Savings Bankų ir neatidaryti taupymo sąskaitos?

Savings Bankai neturi šerininčių. Visas uždarbis išskaiciūs išlaidas ir rezervus eina depozitoriams... kuriems pinigai yra išmokami dividendų formoje. Tokių draugingų bankų Massachusetts valstijoje yra 190 su savo 237 skyriais. Jūs galite rasti vieną iš jų savo kaimynystėje. Atsiminkite pažiūrėti žodžius "Savings Bank" arba "Institution for Savings" bankų sąrašė.

The Savings Banks of Massachusetts

Chartered by the Commonwealth of Massachusetts

Tėvų Pranciškonų naujai atidaroma šv. Antano vardo stovykla, kurioje šiais metais atostogaus 40 lietuvių berniukų.

ŠACHMATAI

— veda K. Merkis —

JAV "Open" pirmenybės įvyksta liepos 10-22, 1950, Detroit, Mich. Į šias pirmenybes suvažiuos apie 80 geriausių JAV ir Kanados šachmatininkų. 1948 m. "Open" pirmenybes laimėjo Massachusetts atstovas W. Adams, Dedham, Mass., o 1949 m. "Open" čempionu tapo čekagietis Sandrin Jr.

Lietuviams dera padėti pastangų, kad stipriausi lietuviai, kaip Bostono meistris P. Tautvaiša, pasižymėjęs meistris P. Vaitonis iš Hamilton, Kanada, ar Montrealio meistris Ignas Žalys, dalyvautų ir reprezentuotų lietuvių šių metų JAV open pirmenybėse, Detroit.

Sudarykime fondą Tautvaišos kelionei į JAV open pirmenybes, Detroit, Mich.

P. Tautvaiša yra Bostono čempionas ir nedvejotinai stipriausias Massachusetts valstybės šachmatininkas. Lietuviams būtų didelė garbė matyti mūsų meistrį pirmąjį kartą šių metų JAV "open" pirmenybėse. Kam rūpi lietuvių vardo gražus reprezentavimas, paremkime šį žygi, sukeldami poros šimtų dolerių fondą.

Lietuvių organizacijos ir pavieni asmenys prašomi prisidėti prie šio fondo. Aukąs siųskite, pažymėję "Tautvaišos kelionėi" ir "Darbininko" administracijai.

USA - Canada. 3000 mylių JAV - Kanados rubežiaus šachmatų rungtynės įvyks birželio 18 d. per kelias vietas. Naujos Anglijos šachmatininkai su kanadiečiais susitinka Vermonto sostinėje - Montepieles.

Pernai laimėjo JAV su 116½ - 86½ taškų.

Montreal - Boston. JAV - Kanados 3000 mylių rubežiaus rungtynių proga, Montrealio ir Bostono šachmatininkų rinktinės (po 100 vyrų) susitinka sekantį sekmadienį, birželio 18 d. Montepieles, Vermont, mieste.

Į Bostono rinktinę, greta W. Adams, H. Daly ir kt. pakviesti 4 lietuviai: Tautvaiša, Škėma, Merkis ir Keturakis.

Boston Sunday Herald (birželio 4) idėjo A. Keturakio partiją su didmeistrius S. Reshevsky, kuri baigėsi lygiomis. Laikraštis pabrėžė, kad į stiprų Bostono lietuvių šachm. klubą įsijungė tik-ką atvykęs

K. Škėma, kuris įveikė S. Reshevsky.

Massachusetts Minor tournament'e P. Kontautas laimėjo trečią tašką, įveikęs Eganą. Turnyre pirmąją Waters ir Culahan, turėdami po 4 tšk.

Turnyras baigiamas penktadienį, birželio 16 d.

Chicago's "Grandies" turnyro baigminėn grupėn įėjo 8 žaidėjai. Pirmame rate Karpuska nugalėjo Valančių, Šalkauskas - Racaitį. Kiti susitikimai: Kaunas - Estka ir Ramašauskas - Antanaitis nebuvo baigti.

"Grandies" turnyro baigminėje grupėje: Karpuska įveikė dr. Valančių, Šalkauskas - Racaitį, Kaunas - Estką ir Ramašauskas - Antanaitis nebaigė.

Paul Keres, kaip skelbia vokiečių šachmatų spauda, yra neoficialus Pasaulio korespondencijos žaidimo meistris. Prieš pat karą 1939 m. jis laimėjo tas pirmenybes, organizotas Internat. Fernschachbundo, kurių rezultatai tik 1947 tapo paskelbti.

Lothar Schmid laimėjo Vokietijos taurės turnyrą, kuriame dalyvavo per 2000 šachmatininkų K. o. sistema. Baigmėje L. Schmid įveikė Walter Niephaus.

Škėmos laimėta partija

Balti: S. R s h e v s k y

Juodi: K. Š k ė m a

Table with chess moves: 1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. e3 c6, 4. e4 d:e4, 5. Z:e4 d7, 6. Rd3 d:d3, 7. d5 c:d, 8. c:d Rb4+, 9. Z:e3 Va5, 10. Rd2 Z:f6, 11. Z:ge2 Z:d5, 12. a3 R:c3, 13. Z:c3 0-0, 14. 0-0 Z:d7-f6, 15. Be1 Z:f4, 16. Ze2 Vc7, 17. Z:f4 e:f4, 18. Bc1 Vb6, 19. R:f4 Re6, 20. Re5 Zg4+, 21. Ve2 Z:e5, 22. V:e5 Bf-d8, 23. Bc3 Bd5, 24. Vg3 Ba-d8, 25. Bc-e1 g4, 26. h3 g5, 27. b4 Vd6, 28. Re2 Bc8, 29. Vb2 b6

Washingtonė tiriamas rastas Baltijos jūroje ratas, kuris priklausė bolševikų nušautam lėktuvui.

CAMBRIDGE, MASS.

PASIBAIGĖ BASIC ENGLISH KURSAI

Pereitais metais spalį mėn. Bostone ir jo apylinkėse prasidėjo vakariniai anglų kalbos kursai. Atskirais kvietimais ir lietuviui tremtiniai buvo paraginti juos lankyti. Cambridge tokie kursai vyko didžiulėje Rindge School. Tai buvo tikras tautų Babelis. Pradžioje prisirinko labai gausiai ir, žinoma, pakeltu ūpu. Toliau lankytojų mažėjo. Kursai nesuibrėjo tik dėl to, kad buvo neprivačios iniciatyvos įsteigti.

Po to A. L. Katalikų Klubo Cambridge pastangomis susitarta su vakarinių kursų vadovybe ir įsteigta vien tik lietuviškų klausytojų atskira klasė klubo patalpose. Mokytoją paskyrė vakarinių kursų vadovybė. Istorija pasikartojo ta pati. Jau šeštoje pamokoje liko tik 3 klausytojai. Kursai buvo oficialiai uždaryti.

Š. m. kovo mėn. pradžioje Lietuvių Katalikų Klubu vadovybė pabandė atgaivinti atskirą lietuvišką klasę. Šį kartą bandymas visais atžvilgiais buvo sėkmingas. Klasė vien iš lietuvių tremtinių išsilaikė iki nustatyto kursų galo. Lankytojų skaičius visą laiką buvo pastovus, apie 20. Anglų kalba buvo dėstoma Basic English metodu. Savo esme Basic English metodas paprastas. Tai 850 žodžių bagažas, kuri tačiau reikia apvaldyti pagrindai. Tų žodžių pakanka, kad galima būtų be didesnių sunkumų bristi per anglų kalbos tankumynus. Tas naujas metodas buvo svarbiausias akstinas, išlaikęs grupę pirmąkartėje sudėtyje ligi pat galo. Neabejotiną pažangą jautė kiekvienas. Mokytoja Miss Ada M. Cahill darbavosi su kiekvienu to, kol ir labiausiai užkietėjęs skaitė ir išstardavo žodį per daug neįskaudindamas jautresnės ausies.

Š. m. gegužės mėn. 26 d. po paskutinės pamokos klausyto-

jai, atsisveikindami iki rudens su savo malonia ir ta proga susijaudinusia mokytoja, įteikė jai atminimui Dr. A. Šapokos knygą "Lithuania through the ages" ir gėlių. Klasės išrinkti atstovai visuotiname Katalikų klubo narių susirinkime š. m. gegužės mėn. 30 d. klubo pirmininkui p. Pranui Janiūniui, valdybai ir visiems nariams pareiškė padėką už parodytą globą bei svetingumą, tiek padarant žygių lietuviškai klasei įsisteigti, tiek globojant ją vėliau - duodant nemokamai patalpą, apšildymą, šviestą, paripinant rašomą lentą ir kt. Klubu vadovybė ir nariai buvo prašomi remti lietuviškų anglų kalbos kursus ir ateinantį rudenį.

Visi į pikniką

Lietuvių katalikų klubas rengia didelį pikniką birželio-June 18 d. Romuvos parke, Brocton, Mass. Vieta graži, visiems gerai žinoma. Bus visokių žaidimų ir dovanų. Prašoma išsigyti busų tikietus. Tiktai nevēluokite, mums reikia žinoti, kiek važiuos su busais. Kviečia visus Klubu Valdyba.

Laureckis, Anelė, Ruta, Marija ir Chicago, Ill. Krikščiuonas, Mateusz, Irena-Elena ir Chicago, Ill. Laucis, Jonas, Genovaitė, Henrikas, Evangelina ir Girdardsville, Penn. Laureckis, Anelė, Ruta, Marija ir Omaha, Nebr. Madeikis, Bronius ir Philadelphia, Pa. Markutė, Irena ir Hightstown, N. J. Mažeiva, Vladas ir E. Chicago, Ind. Mažulis, Jonas ir Rockford, Ill. Merkevičius, Marija, Jona, Genovaitė, Dalia ir Philadelphia, Pa. Meškauskas, Petras ir Phila-

delphia, Pa. Morkūnas, Vaitiekus, Viktorija, Vidimintas, Viktoras ir Cleveland, Ohio. Naikelienė, Veronika - Vera, Arūnas - Jonas ir Tacoma, Wash. Nikšys, Petronelė ir Mas-peth, N. Y. Palikas, Bronė, Povilas ir Philadelphia, Pa. Petraitis, Julija, Henrikas, Harry ir Kenosha, Wis. Petravičius, Antanas ir Bronx, N. Y. Poškus, Vincas, Julija, Genovaitė ir Omaha, Nebr. Pulkis, Antanas ir Philadelphia, Pa. Puzauskas, Pranas ir Pennsburg, Penn. Radašauskas, Jonas ir Detroit, Mich. Rudaitis, Ksaveras, Albina, Albina - Vitalija, Gene - Ona, Bronius ir Baltimore, Md. Sadauskienė, Ona, Danutė ir Baltimore, Md. Saulinskas, Eduardas ir Chicago, Ill. Sideravičius, Pranas, Marija, Antanas ir Chicago, Ill. Stakaitytė, Marta ir Racine, Wis. Strungys, Simonas ir Mars, Penn.

Jeji nori gerai išmokti anglų kalbos, išsigyk angliškai - lietuvišką Žodyną English - Lithuanian Dictionary Patogaus formato (6x4), kietais audeklo aparais, 400 pusl. Papiginta kaina \$3.00 Užsakymus siųskite su pinigais ar čekiais: Darbininkas 366 W. Broadway, Šiuomi siunčiu \$..... ir prašau prisųsti Angliškai - Lietuvišką Žodyną. Vardas..... Adresas.....

Užsakykite Toniko Pas Mus Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams. Kainos prieinamos. Myopia Club Beverage Co. Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MŪTINOS ŠVCS. Pirmininkė - Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298. Vice-Pirmininkė - B. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. - Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. - B. Čūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway - 1864-W. Uždėminkė - Ona Slauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardkarė - M. Matejoškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. - Elžbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.
- SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA. Pirmininkas - Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. - Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass. Protokolų Rašt. - Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. - Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Uždėminkė - Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Maršalka - Jonas Zaikis, 787 Broadway, So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

NAUJAI ATVYKO

š. m. birželio 8 d. laivu "General Stewart" į New Yorką atvyko šie lietuvių tremtiniai: Adamkevičius, Leonas ir Chicago, Ill. Alencikas, Jonas ir Chicago, Illinois. Andrejauskas, Jonas, Aleksandra ir Cleveland, Ohio. Andrejauskas, Tekla ir Cleveland, Ohio. Baltinis, Andrius ir Des Moines, Iowa. Banevičius, Leonas ir Brooklyn, N. Y. Benderytė, Gertruda ir E. Chicago, Ind. Bervingienė, Sofija ir Brooklyn, N. Y. Botyrius, Julius, Konstancija, Grazvydas, Eugenija ir Ridgewood, N. Y. Cepanas, Vytautas ir Philadelphia, Pa. Cesunienė, Galina ir E. St. Louis, Ill. Cieska, Janina, Leonas, Alfonsas ir Cleveland, Ohio. Dambrauskas, Petras, Eugenija ir Chicago, Ill. Damijonaitis, Pranas ir Elizabeth, N. J. Dementevienė, Johana, Jadvyga ir S. Dakota. Dobkevičius, Feliksas ir Flushing, L. I., N. Y. Dubickas, Jonas, Veronika, Danutė, Genovaitė ir Springfield, Ill. Gepneris, Jurgis, Emilija, Irena - Edita, Julija - Lilija ir Hudson, N. Y. Gerkytė, Alice ir Chicago, Ill. Girnius, Antanas ir Traverse City, Mich. Guzaitis, Jonas ir Pittsburgh, Pa. Izokaitis, Ona, Danutė, Vincas, Jonas, Raminta ir Orland Park, Ill. Juodaitis, Marijona, Gedeminas ir Minersville, Pa. Kleckauskas, Jurgis, Birutė, Robertas, Jonas, Juozas ir Du Bois, Pa. Kluonius, Marija ir Chicago, Ill. Krikščiuonas, Mateusz, Irena-Elena ir Chicago, Ill. Laucis, Jonas, Genovaitė, Henrikas, Evangelina ir Girdardsville, Penn. Laureckis, Anelė, Ruta, Marija ir Omaha, Nebr. Madeikis, Bronius ir Philadelphia, Pa. Markutė, Irena ir Hightstown, N. J. Mažeiva, Vladas ir E. Chicago, Ind. Mažulis, Jonas ir Rockford, Ill. Merkevičius, Marija, Jona, Genovaitė, Dalia ir Philadelphia, Pa. Meškauskas, Petras ir Phila-

delphia, Pa. Morkūnas, Vaitiekus, Viktorija, Vidimintas, Viktoras ir Cleveland, Ohio. Naikelienė, Veronika - Vera, Arūnas - Jonas ir Tacoma, Wash. Nikšys, Petronelė ir Mas-peth, N. Y. Palikas, Bronė, Povilas ir Philadelphia, Pa. Petraitis, Julija, Henrikas, Harry ir Kenosha, Wis. Petravičius, Antanas ir Bronx, N. Y. Poškus, Vincas, Julija, Genovaitė ir Omaha, Nebr. Pulkis, Antanas ir Philadelphia, Pa. Puzauskas, Pranas ir Pennsburg, Penn. Radašauskas, Jonas ir Detroit, Mich. Rudaitis, Ksaveras, Albina, Albina - Vitalija, Gene - Ona, Bronius ir Baltimore, Md. Sadauskienė, Ona, Danutė ir Baltimore, Md. Saulinskas, Eduardas ir Chicago, Ill. Sideravičius, Pranas, Marija, Antanas ir Chicago, Ill. Stakaitytė, Marta ir Racine, Wis. Strungys, Simonas ir Mars, Penn.

IVAIROS SKELBIMAI

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrutę arba telefonuokite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadiną begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline Šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugiu, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavimui surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo gėltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraližiaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiūnciam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos. ALEXANDER'S 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

Trečiokas, Petras, Apolonija ir Brooklyn, N. Y. Uselis, Agota, Antanas ir Bronx, N. Y. Vilkas, Kazys, Frida, Algimantas ir Chicago, Ill. Valavičius, Leonas ir Pittsburgh, Pa. Vecerskis, Elena, Elena, Irena ir Omaha, Nebr. Velūnas, Kazys - Vytautas ir Chicago, Ill. Zagreckienė, Elena ir Richmond Hill, N. Y. Zajančauskas, Napoleonas ir Detroit, Mich. Žukaitė, Ona ir New York, N. Y. BALF Imigracijos Komitetas.

A. J. NAMAKSY Real Estate & Insurance 409 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Office Tel. South Boston 8-0948 Res. 37 Oriole Street West Roxbury, Mass. TEL. PA-7-1233-W

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus Funeral Home 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARASEVICIUS Laidotuvių Direktorius NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenims Dykai Tel. South Boston 8-2590 Avenue 2-2484

CASPER FUNERAL HOME 187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenims Dykai Tel. SO 8-1437 South Boston 8-3960

YAKAVONIS Funeral Home 741 No. Main St. Brockton, Mass. V. YAKAVONIS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenims Dykai Tel. Brockton 8-1580

WAITT FUNERAL HOME 30 Emerson Ave. Brockton, Mass. Edward J. Waitt (Waitekūnas) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenims Dykai Tel. Brockton 3368

WAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Ave., Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public) Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia Šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemniausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434.

ZALETSKAS FUNERAL HOME 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį. Koplyčia Šermenims Dykai NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

BROTHERHOOD OIL CO. Pečiams ir šildymui aliejus. Urnu ir Retail Mes įdedame apšildymui sistemą "Metered Service" 574 No. Montello St., Brockton, Mass. Tel. 6140

Lincoln Mercury Tel. 8-1340 Pirm Pirkšiant Karą, Atsilankyk Pas Mus. Atidaryta Vakaraais. MAHONEY & FAY, INC. 119 Belmont St., Brockton, Mass.

CADILLAC PONTIAC WM. H. BASSETT CO. 1782 Main St. 33 Main St. BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Mišios už žudomus lietuvius

Sekmadienį, birželio 13 d. 12 val. bus šv. Mišios už nužudytus ir žudomus lietuvius. Kitos šv. Mišios bus laikomos paprastomis valandomis: 6:30, 7, 8, 9, 10, ir 11:30. Šios pasakutinės prasidės punktualiai ir baigsis 10 minučių prieš 12 val.

Melsis už Lietuvą

Birželio 14 d., 1 val. p.p., šv. Petro parapijos mokyklų vaikai sueis bažnyčion pasimelsti už lietuvius, nukankintus birželio 14 - 15 d.d., 1941 ir vėliau.

Po pamaldų vaikučiai eis į graduantų pobūvį po bažnyčia. Tėvas salezietis rodys paveikslus apie šv. Joną Bosco ir jo darbus.

Ateitininkų susirinkimas

Sekmadienį, birželio 11 d., šv. Petro parapijos Paminklinės mokyklos patalpose įvyko ateitininkų Bostono skyr. susirinkimas. Bostono, Brocktono ir Lawrence ateitininkai š. m. birželio 25 d. ruošia kuklų šv. Petro parapijos bažnyčioje ir svetainėje 40 metų ateitininkijos judėjimo sukaktį.

Susirinkime buvo aptarta minėjimo programa, išrinktos minėjimui rengti trys komisijos. Pasitarta kitais svarbiais reikalais.

Pakrikštytas

birželio 4 d., Benediktas Stanislovas sūnus Benedikto ir Zofijos (Masiulytės) Juškevičių, gyv. 25 Peverell St.

PIRMIEJI GRADUANTAI

Birželio 11 d., šv. Petro parapijos mokyklos 8 skyriaus vaikučiai — 11 mergaičių ir 9 berniukai baigė mokyklą. Jie atgiedojo 9 val. rytą šv. Mišias ir priėmė šv. Komuniją. Vakare 7 val. įvyko mokslo baigimo aktas. Abiturientai gavo diplomus ir dovanų už pasižymėjimus. Kalbėjo ir dainavo padedant penktam ir šeštam skyriui. Kalbėjo prelatas Dr. K. Urbonavičius, kun. Pr. Virmauskis, kun. Jonas Švagždys, kun. Albertas Abračinskas ir kun. Alb. Kontautas. Dalyvavo daug žmonių. Atsilankė Motina Ligorija su ke-

turiomis seserimis iš Brocktono. Buvo seselių iš Cambridge ir vietinės.

Mokyklą baigė: Baranauskaitė Ilona, Dravinskas Petras, Entis Leonas, Ferent Wilhelmina, Hodges Elizabeth, Jucevičiūtė Janina, Karoblaitė Dalė, Kapociūtė Birutė, Krilevičius Pranas, Matačiūnaitė Barbora, Mikalevičius Robertas, Mockapetris Leonardas, Neveraitė Joana, Paplauskaitė Teresė, Radziūnaitė Danutė, Sinkus Edvardas, Supranavičiūtė, Elena, Vadeiša Viktoras, Vadeiša Vincentas, Venis Ronaldas.

IR KITATAUČIAI MELDŽIASI UŽ KENČIANČIĄ LIETUVĄ

Dorchesterio Saint Kevin bažnyčios klebonas Mons. Dalton pareiškė, kad jis atjaucia Lietuvos tragediją ir nori pasimelsti už tiek daug kenčiančią lietuvių tautą. Ta proga St. Kevin bažnyčioje (prie Uphams Corner, Columbia Road, Dorchester, Mass.) bus laikomos pamaldos birželio 18 d. (sekmadienį) 9 val. 30 min. už kenčiančią Lietuvą ir nukankintus bei ištremtus lietuvius. Giedos p. V. Barmienė. Mons. Dalton įdomėjosi Lietuvos gyvenimu ir reiškia didelę simpatiją lietuvių tautai. Mums malonu turėti jo asmeny nuosirdų lietuvių tautos

draugą. Būtų gera, kad tose pamaldose dalyvautų didesnis skaičius lietuvių.

Tai vienas gražus pavyzdys, kaip mes galime padidinti savo draugų skaičių. Dar ne vėlu pasirūpinti, kad visoje bažnyčiose birželio 18 d. būtų pamaldos už kenčiančią Lietuvą. Jei tuo reikalu nepadaryta laiku žygių per Bostono arkivyskupą, tai turėtų padaryti atskiri lietuviai, kurie turi geras pažintis su kitataučiais klebonais. Lietuvių vardas Amerikoje stovi taip aukštai, kad kiekvienas realus jų prašymas gali būti patenkintas.

Visi dalyvaukime demonstracijoj,

kuri įvyksta trečiadienį, birželio 14 d., 11 val. pareiškėti protestą prieš Lietuvos okupaciją, prieš masinius žudymus žmonių Lietuvoje, tremiamus Sibiran. Demonstracijoj dalyvauja visi pabaltiečiai: lietuviai, estai ir latviai. Renkamės Boylston St. prie Boston Public Library. Tat visi jauni ir seni į demonstraciją.

Pamaldos

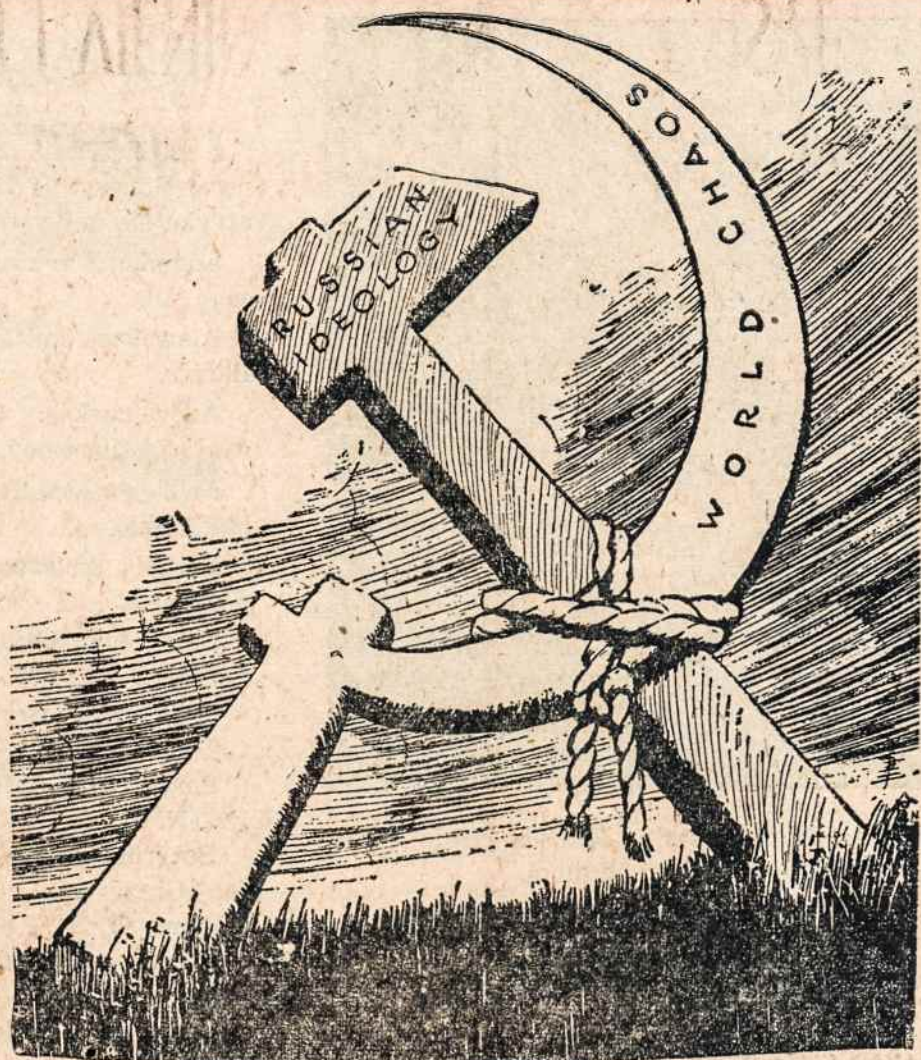
šią savaitę švento Petro parapijos bažnyčioje bus kas vakarą — iki ketvirtadienio bus giedami Dievo Kūno šventės mišparai. Penktadienį šventė Jėzaus širdies šventė su oktava ir vakarinėmis pamaldomis. 7 v. v. Maldos Apaštalavimo draugija susirenka po bažnyčia susitvarkyti procesijai savo metinėse pamaldose. Šeštadienio vakare — birželio mėnesio pamaldos.

Atidaromas knygynas

Bostono knygyno, So. Bostono skyriaus, viešas atidarymas įvyks ketvirtadienį, birželio 15 d. naujoje vietoje, 386-388 W. Broadway. Atidarymo dieną visi kviečiami užėiti nuo 3 iki 5 valandos po pietų.

Knygynas bus atdaras: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro; antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 val. iki 6 val. vakaro, ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. po pietų.

Nauja vieta labai gražiai įrengta. Knygynas yra nemažai ir lietuviškų knygų.

TINKAMAI MINĖKIME GENOCIDO DIENAS!

800,000 NUKANKINTŲJŲ IR IŠTREMŲJŲ mūsų kraujo brolių-lietuvių mus įpareigoja būti RYZTINGAIS IR VEIKLIAIS!

Birželio (June) 18 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų Municipal Building įvyksta

MASINIS PROTESTO MITINGAS

Kalbės Detroito Universiteto prof. Dr. Pr. Padalskis ir buv. Lietuvos Seimų narys K. Bielinis.

Laukiama atvykstant įžymaus kongresmano.

Meninėje dalyje dalyvauja įžymiausias pabaltiečių jėgos:

Garsūs latvių vyrų oktetas "Tėvijs", estė dainininkė Rita Keskula, mūsų operos solistas Stasys Liepas, "Gabijos" choro grupė, Lietuvos Dramos aktorius H. Kačinskas.

Solistams akomponuos muzikė Amelija Tataronytė.

Tą dieną niekas tenelieka namie!

Šios savaitės liūdny įvykių minėjimas vyksta sekančia tvarka:

1. Birželio (June) 14—15 d. nesilinksminama ir nešokama.

2. Birželio 14 d. demonstratyviai badaujame; tai mus įpareigoja lietuvių tautos kankiniai, kurie jau 9 metai kenčia nežmonišką kančias pavergtoje Tėvynėje ir šalto Sibiro vergų lageriuose.

Tebūna ši badavimo demonstracija priminimas laisvajam pasauliui lietuvių tautos kančių ir solidarumo ženklas maskolių-bolševikų žudomiems ir kankinamiems mūsų tautos broliams.

3. Birželio 14 d. (trečiadienį) 11 val. laisvi nuo darbo renkamės prie Boston Public Library (prie Boylston St. dalyvauti pabaltiečių (estu, latvių ir lietuvių) bendroje demonstracijoje.

4. Birželio 18 d. 12 val. šv. Petro bažnyčioje (Fifth St. So. Boston) įvyksta gedulingos pamaldos už lietuvius kankinius.

Mūsų maldos šiais šv. Metais tekyla į Dievą kenčiančiųjų išgelbėjimo ir mūsų Tautos laisvės atgavimo intencija.

5. Birželio 18 d. 2 val. Municipal Building (E. Broadway, So. Boston) įvyksta protesto mitingas su menine programa.

6. Šių tragiškų lietuvių tautai įvykių proga aukojame vienos dienos uždarbį, arba pagal išgalę, Lietuvos laisvinimo kovai vesti.

Aukos mitingo dieną bus priimamos Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus įgaliotinių.

Salė bus atdara nuo 1 val. 30 min.

Visi į protesto mitingą prieš mūsų Tautos žudikus ir pavergėjus!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS BOSTONO SKYRIUS

Mirė

Birželio 8 d. Foxboro, Mass. ligoninėje, ilgai sirgęs, Juozas Vaicekuskas, 63 metų. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse birž. 12 d. 9 v. r.

Tą pačią dieną 10 v. r. buvo palaidotas Vilimas Marcelionis, 63 metų, gyv. 38 Belfort St., Dorchester.

Atvykusių tremtinių pusmetiniai pranešimai

Visi atvykę pagal D.P. Akta tremtiniai turi padaryti 4 pusmetinius pranešimus sausio ir liepos pirmajam dienai.

Šiuo metu visi tremtiniai atvykę iki 1950 metų gegužės 2 d. turi pasirūpinti išsiųsti pranešimą liepos 1 dienai. Pranešimų formos gaunamos

nemokamai BALF-o Centre, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., arba artimiausioje "Immigration and Naturalization Service" įstaigoje. Kartais galima gauti šias formas ir Centraliniame Pašte.

Formų pavadinimas: Semi-annual Report of Immigrant Displaced Persons.

BALF-o Centras.

Dabarties Pastabos

Triguba žmogžudystė

▼ Bolševikai ir jų agentai nori žmonėms įkalbėti, kad jų valdomi tarybiniai kraštai yra pertekę visokeriopos laimės, kaip korys medaus. Deja, per bolševikų nagus sunkiasi ne medus, o žmonių kraujas. Žmonės kaip tik dėl to nelaimingi ir žudomi, kad jie tarybiniai — suniekinti ir sutrypti, kaip numestos nuorūkos gatvėje. Žmogus yra niekas Rusijos tyronams. Net artimiausi Stalino sėbrai, kai įkyri "kruvinam tėveliui", netenka galvos. Kiekviena revoliucija, sako, ryja savo vaikus. Tiek to dar būtų, jei tikėtai saviškius būtų. Ji ryja ir praryja milijonus nekaltų žmonių. "Vienas banditas", kaip teisingai pastebi vokiečių kun. Em. Fiedleris, "gali laikyti pavergęs visą draugiją ramių žmonių". Taip yra dabar Sovietų Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose. Bolševikų rankos yra permirkusios triguba žmogžudyste.

▼ Pirmiausia bolševikai žudo paskirus žmones — sąmoningai; apgalvotai ir tokiu dideliu mastu, kokio pasaulis dar nepažino. Žmonės kankinami, alkinami ir naikinami katigos darbu arba šūviu į pakaušį, kad "ateitis būtų šviesesnė". Milijonai jau žuvo ir milijonai kentėdami žūna, o to "rojaus išsavoto" vis nėra; nėra nei duonos pakankamai, nei laisvės, nei gerovės. Ir būti negali, nors praėtų dar 30 metų ar net 300, nors komunistai užimtų visą pasaulį ir visas jo gėrybes. Aukščiausia gėrybė žemėje yra žmogus, ir kas jį žudo — gero nesulaukia. Pralietas kraujas šaukiasi atkeršijimo ir užtraukia bausmę, bausmę Dievo, kurio nemainomas yra įsakymas: "Nežudyk!"

▼ Šitą igimtą įstatymą pripažįsta visi žmonės, išskyrus kanibalus - žmogėdras ir žmogžudžius. Už žmogžudystę baudžia valstybių įstatymai. Bet kodėl jie ligi šiol tyli, kai yra žudoma visa tauta? Ar tautazudystės neliečia tas pats įsakymas? Priešingai, "tai yra ne tik didžiausias nusikaltimas žmonijai, bet ir bausis nusidėjimas Dievui", rašė Adomas Jakštas dar prieš 40 metų, kai caras niokojo Lietuvą. Tada dar galima buvo bent parašyti. O dabar, kas išdrįstų tuos žodžius Lietuvoje viešai pakartoti, išdrįstų pasmerkti stalinišką tautų žudymą, tuojau atsidurtų po žeme.

Tauta nėra tik paprasta krūva žmonių. Ji yra tartum gyva būtybė su savo kalba ir dvasia, ir tik vieną kartą istorijoje gyvena. Kas tautas žudo, daro nepataisomą skriaudą visai žmonijai. Žmoniją juk sudaro įvairios tautos — didelės ir mažos, ir niekadoms heateis toks laikas, kad jų nebūtų. Tauta yra savi dideli žmogaus namai, kur jam gera būti, miela gyventi ir dirbti, dirbti visų žmonių labui, visų progresui ir civilizacijai.

▼ Bolševikai naikina ir šitą civilizacijos įvairumą. Tai yra jų trečioji kaltė. Jie nori tikrai komunistinės kultūros ir sulyginto žmogaus, žmogaus kolektyvistą ir ateistą, žmogaus negalvojančio, o tik klausančio, vergaujančio žmogaus, surusinto ir nutautinto. Iš tokio žmogaus pasaulis naudos neturėtų. Neturi jos ne dabar, kur komunistai įsigali. Ten viskas tik griauinama, be atodairos žudomi nekalti žmonės, naikinamos pavergtos tautos ir šėtoniškai ardoma pasaulio tvarka.

Dėlto didelę pasaulio dalį yra apėmusi baisi klaikuma, nerimas, baimė ir netikrumas. Baisus žmogus yra iškilęs saulėtekyje. Jo nagai yra tokie ilgi, kad užgriebia visa žemės kamuolį, ir kur įsminga, ten kraujas laša.

▼ Bolševikai dangstosi visokiais vardais, dengiasi žmogaus laisve, kurios kitiems nepripažįsta, rausiasi po kitų valstybių demokratine santvarka. Ar žmogaus laisvė ir demokratija leidžia kitus žudyti ir kerštauti? Kam tad išleidžiami Stalino agentai, kam leidžiamos tokios draugijos, klubai, organizacijos ir laikraščiai, kurie perša bolševikų terorą kaip geriausią pasaulio tvarką? Kas jį giria, tas palaiko ją ir remia, tas jau susitepa žmonių krauju. Žudiku yra ne tik tas, kuris žmogų karia, bet ir tas, kas virvę paduoda arba palaiko. O virves karti žmonėms veja visi komunistai ir jų simpatikai, kokiam krašte jie begyventų ir kokias aukštas pareigas beiečių.

Prisiūsta paminėti

Šv. Pranciškaus Varpelis. Birželio mėn. Nr. 6, Leidžia Tėvai Pranciškoniai Kennebunk Port, Maine.

The Marian. June — 1950. Nr. 6. Anglų kalba leidžia Tėvai Marijonai, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Knygų Lentyna. Nr. 10(17) 1929 m. spalio mėn. Lietuvių bibliografinės tarnybos biuletenis. Išleido Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Apylinkės Komitetas Memminge.

Laisvoji Lietuva. 1950 m. gegužės 18 d. Nr. 1(101). Leidžia Lietuvių Atgimimo Sąjūdis Kanadoje. Ats. redaktorius St. Jakobickas.

Chicago Lietuvių Taryba 1950. Vienkartinis leidinys. Redagavo Bronius Budginas. Ilustravo Vladas Vijelkis.

Čiurlionis Ensemble. Vienkartinis leidinys, išleistas koncerto Chicagoje proga.

Viršelis ir meniškasis sutvarkymas Vl. Vijeikio.

Nemunas. Nepriklausomas kultūros - visuomenės žurnalas. 1950 m. gegužės mėn. Nr. 1. Išleido Liudas Dovydenas ir H. Zemelis. Viršelio užrašą ir vinjetes piešė P. Augius.

Redakcijos atsakymai

Izidoriui Račkui, Anglijoje, ir Juozui Balkui, Vokietijoje— Jūsų laiškus, kuriuos prašote sudaryti garantijas atvykti į JAV, persiuntėme BALFui. Kreipkitės taip pat į BALF'o įgaliotinius Europoj.

● Paskyrė stipendiją Lietuvos vyčių 112-toji kuopa, Marquette Park, vienai šv. P. Gimimo parapijos mokyklos mokinėi į šv. Kazimiero akademiją Jau ketvirtą kartą šioji Lietuvos Vyčių kuopa paskiria stipendiją, kurią šį kartą laimėjo Elaine Brazinskaitė.

BIRŽELIO 14 VISI LIŪDIME IR BADAUJAME. BIRŽELIO 18 MELDŽIAMĖS IR PROTESTUOJAME
VISI Į VIENINGĄ KOVĄ UŽ LAISVĘ